

**KANTONALNA
PRIVREDNA
KOMORA TUZLA**

**BROJ 5 i 6/16,
maj/juni
2016. godine**

KOMORSKI INFORMATOR

**PREDSTAVLJANJE
USPJEŠNIH PRIVREDNIKA IZ
TK NA SAJMU
LOKALNIH LIDERA U KINI**

**DELEGACIJA GRADA SPLITA
I SPLITSKO-DALMATINSKE
ŽUPANIJE U POSJETI GRADU
TUZLI, TK I KOMORI**

**“PODUZETNIČKO
OBRAZOVANJE, VJEŠTINE I
RAZVOJ”**

**UNAPRJEĐENJE SARADNJE
IZMEĐU TK I BPK GORAŽDE**

Komorski informator

Uvod

Poštovani čitaoci!

Ako u određenom vremenskom intervalu, iz ovih ili onih razloga, bilježimo nešto slabiji intenzitet aktivnosti u okviru komorskih udruženja, sigurni smo da nam neće nedostajati posjeta, susreta, okruglih stolova, na našu veliku radost i novih članica, e sajamskih aktivnosti nikad ne nedostaje. Također, na našu radost i zadovoljstvo naših članica.

E u tom kontekstu bilježimo začetak saradnje Tuzlanskog kantona i kineske provincije Hebei, posjetu privrednika i predstavnika Vlade Tuzlanskog kantona te Kantonalne privredne komore Tuzla sajmu lokalnih lidera u Ki. S tim u vezi, delegacija je iz Tuzlanskog kantona bila na ugodnom druženju, na prijemu u Ambasadi Narodne Republike Kine u BiH, gdje drugo nego u Sarajevu. Za očekivati je da će biti predstavljeni potencijali Tuzlanskog kantona, privredni subjekti, sve ono što možemo i hoćemo rado ponuditi, e da bi se nešto i dogovorilo, realizovalo u brznoj budućnosti.

Pa su nas onda posjetili iz Hrvatske. Delegacija Grada Splita na čelu sa gradonačelnikom Ivom Baldasarom i predstavnicima Splitsko-dalmatinske županije boravila je u posjeti Tuzli, Tuzlanskom kantonu i Komori. I ovdje je bilo predstavljanja potencijala, naravno, sve u ugodnom druženju, e da bi se obnovila saradnja iz nekih ranijih perioda a pomenuta je i mogućnost bratimljenja Tuzle i Splita.

A nakon što su obavili posjete premijeru Tuzlanskog kantona Begi Gutiću i njegovim ministrima te u Gradskoj upravi Tuzla gradonačelniku Jasminu Imamoviću i njegovim saradnicima, predstavnici TIKA-e, Turske uprave za međunarodnu saradnju i razvoj i Ministarstva za razvoj Turske, upriličili su posjetu Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla, predsjedniku Nedretu Kikanoviću i njegovim najbližim saradnicima. Opet razgovor o potencijalima, projektima, budućnosti.

Bilo je ovih dana prometno i u Vladi TK. Razgovaralo se sa članovima Ekonomsko – socijalnog vijeća Tuzlanskog kantona, bilo je razgovora o međukantonalnoj saradnji, unapređenju saradnje Tuzlanskog kantona i Bosansko-podrinjskog kantona.

Pa je Vladu i njene prve ljude posjetio i izvijesni investitor iz Bahreina, prilično zainteresovan za projekte na području Tuzlanskog kantona. Predstavnici kineske kompanije Gezhouba Group Company Limited posjetili Tuzlanski kanton, pa su i prilikom ovog susreta predstavnici Vlade TK sa gostima razgovarali o mogućnostima saradnje.

Da ne preskočimo i zaboravimo srce Kantona, Grad Tuzlu. I tu je bilo aktivnosti iz kojih izdvajamo potpisivanje Ugovora o zakupu poslovnih prostorija u u Birou za zapošljavanje Tuzla a sve u cilju podrške realizaciji „Reformskog paketa“ u okviru Projekta zapošljavanja mladih.

I u prethodnom preiodu, ovom između dva Komorska informatora, bilježimo ućanjenje u Komoru novih članica, a ovoga puta predstavljamo firmu “Gizmo” doo Tuzla. Još je tu informacija iz firmi članica Komore kao što su Dita, Imel, Intral, Međunarodni aerodrom Tuzla, Pivara Tuzla.

Tri komorska udruženja su organizovala sjednica odbora u okviru redovnih aktivnosti, bili smo sa postavom “Privreda TK” na dva sajma a najavljujemo i odlazak na još dva, najmanje, pa kad se sve sabere, možda neće biti protraćene uzalud, minute koje odvojite za čitanje novine Komorski informator, izdanje za maj i juni....

Dino Kalesić
gl. i odg. urednik

Komorski informator

Sadržaj

**KANTONALNA
PRIVREDNA
KOMORA TUZLA**

**KOMORSKI INFORMATOR
BROJ 5 i 6/16,**
maj/juni
2016. godine

IZDAVAČKI SAVJET:

1. Nedret Kikanović, član
2. Mirsad Kukić, član
3. Bajazit Jašarević, član
4. Suad Selimović, član
5. Nurudin Žunić

REDAKCIJSKI KOLEGIJ:

1. Nedret Kikanović, član
2. Esad Arnautović, član
3. Nurudin Žunić, član
4. Suad Selimović, član

IZDAVAČ:

Kantonalna privredna
komora Tuzla

GL. I ODGOVORNI UREDNIK:

Dino Kalesić

**TEHNIČKA PRIPREMA,
REPRO I ŠTAMPA:**

GRIN d.o.o. Gračanica

ZA ŠTAMPARIJU:

Adnan Imerović, direktor

TIRAŽ:

500 primjeraka.

ADRESA:

Trg slobode bb
e-mail: kpktz.ba@bih.net.ba
<http://www.kpktz.ba>

	PREDSTAVLJANJE USPJEŠNIH PRIVREDNIKA IZ TK NA SAJMU LOKALNIH LIDERA U KINI	4
	“AKTUELNA PROBLEMATIKA RUDNIKA UGLJA NA TUZLANSKOM KANTONU SA AKCENTOM NA FIZIČKI OBIM PROIZVODNJE”	5
	DELEGACIJA GRADA SPLITA I SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE U POSJETI GRADU TUZLI, TK I KOMORI	6
	PREDSTAVNICI TIKA-E POSJETILI KOMORU	7
	“PODUZETNIČKO OBRAZOVANJE, VJEŠTINE I RAZVOJ”	8
	PREDSTAVLJAMO NOVU ČLANICU KOMORE: „GIZMO“ DOO TUZLA	10
	SAJAMSKE AKTIVNOSTI	12 i 13
	UNAPRJEĐENJE SARADNJE IZMEĐU TK I BPK GORAŽDE	15
	PREDSTAVNICI KINESKE KOMPANIJE GEZHOUBA GROUP COMPANY LIMITED POSJETILI TK	16
	PODRŠKA REALIZACIJI „REFORMSKOG PAKETA“ U OKVIRU PROJEKTA ZAPOŠLJAVANJA MLADIH	17
	NOVE INVESTICIJE I INTERNACIONALNA NAGRADA ZA KVALITET	18
	MEĐUNARODNI TUZLANSKI AERODROM ISPRATIO PRVI KARGO LET	19
	NOVOSTI IZ FABRIKE DETERDŽENATA “DITA” TUZLA	20

Saradnje Tuzlanskog kantona i kineske provincije Hebei Predstavljanje uspješnih privrednika iz TK na sajmu lokalnih lidera u Kini

Upriličen sastanak sa privrednicima, članicama Kantonalne privredne komore Tuzla - Organizovan prijem u Ambasadi Kine u Sarajevu.

Na sajmu za privrednike (17. i 18. juna) u Kini a u okviru Treće konferencije lokalnih lidera Kine i 16 zemalja Srednje i Istočne Evrope, po prvi put učestvuju uspješne firme sa područja TK. Učešće privrednika sa područja TK na sajmu koji će u Kini okupiti više od 50 lokalnih lidera 16 evropskih zemalja i 15 lidera kineskih provincija, bit će prilika da se prošire granice poslovanja te da se stranim investitorima predoče uspješne poslovne aktivnosti privrednika sa područja TK. S tim u vezi, u Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla je upriličen sastanak predstavnika Vlade TK, Komore i privrednika, firmi članica Komore. „Ovo je svakako prilika da naši uspješni privrednici ostvare saradnju sa kineskim privrednicima, da eventualno ponude svoje usluge na tržištu Kine. Kao što znate mi imamo već kompanije koje posluju sa Kinom i evo to je pokazatelj da je naša privreda konkurentna”, istakao je Bego Gutić, premijer Tuzlanskog kantona. Na sajmu se predstavlja šest firmi sa područja TK, među kojima su Herceg Srebrenik i Izazov Kalesija. „Očekujemo da sklopimo nove poslovne odnose sa firmama iz Kine znači obostrano ili da mi njima nešto prodamo ili možda zajedničko ulaganje u našu firmu ili tako nešto”, navodi Esad Jakubović predstavnik firme Izazov Kalesija. Firma Herceg Srebrenik na ovom sajmu predstaviti će se po prvi puta te će ovo biti prilika da se stvore nove poslovne saradnje. Primarna djelatnost firme Herceg Srebrenik je proizvodnja PVC i aluminijskih prozora i vrata, ali i čeličnih konstrukcija i drugih elemenata u građevinarstvu. „Naša firma nema iskustva sa kineskim tržištem i ovo je nama prva prilika da odemo u Kinu, da vidimo, jer čitav svijet priča o Kini i nadamo se da ćemo tamo proširiti svoje vidike i možda i naše poslovanje na neki način”, istakao je Edin Herceg menadžer kvaliteta firme Herceg Srebrenik. Iz Kantonalne privredne komore Tuzla je istaknuto kako se nije pravila posebna selekcija privrednika koji će uzeti učešće na ovom važnom sajmu. Privrednicima je jednako ponuđena mogućnost učešća, a poziv je prihvatilo šest firmi s područja Kantona. „Dugo smo čekali sa kompletiranjem spiska firmi upravo kako bi omogućili našim privrednicima da se prijave i budu dio delegacije koja će boraviti u Kini. Za nas je rezervisano deset mjesta što se tiče privrednika za posjetu Kini”, navodi Nedret Kikanović predsjednik Kantonalne privredne komore Tuzla. Treća konferencija lokalnih lidera o temi nove mogućnosti, nove oblasti, novi prostor, u oblastima ekonomije, industrije, tehnologije, obrazovanja i kulture, predstavlja saradnju

Kine i zemalja Srednje i Istočne Evrope. Sajam privrednika, koji se organizuje u okviru konferencije, predstavlja priliku za sve izlagače da predstave svoje potencijale i planirane investicijske projekte, te ostvare saradnju sa potencijalnim investitorima.

Prijem u Ambasadi Narodne Republike Kine u BiH

Povodom organizacije Treće konferencije lokalnih lidera Kine i 16 zemalja Srednje i Istočne Evrope (CEEC) provinciji Hebei, u Ambasadi Narodne Republike Kine u BiH upriličen je radni sastanak sa delegacijom Vlade i privrednika Tuzlanskog kantona koji će se predstaviti na ovoj konferenciji. Bila je ovo prilika da se ukratko predstavite potencijali Tuzlanskog kantona, privredni subjekti i sve ono što će sa našeg područja biti prezentovano u okviru Konferencije. U ime Vlade Tuzlanskog kantona prijemu su uz privrednike koji čine našu delegaciju, prisustvovali premijer Tuzlanskog kantona Bego Gutić, ministar razvoja i poduzetništva Nermin Hodžić i Nedret Kikanović predsjednik Kantonalne privredne komore Tuzla. Tema Treće konferencije lokalnih lidera bit će saradnja Kine i zemalja CEEC-a „Nove mogućnosti, nove oblasti, novi prostor, u oblastima ekonomije, industrije, tehnologije, obrazovanja, kulture”, a prisustvovat će joj više od 50 lokalnih lidera 16 evropskih zemalja i 15 lidera kineskih provincija.

Iz Udruženja za energetiku, rudarstvo i industriju...

“Aktuelna problematika rudnika uglja na TK sa akcentom na fizički obim proizvodnje”

Održana redovna sjednica Odbora Udruženja u proširenom sastavu.

U Udruženju za energetiku, rudarstvo i industriju Kantonalne privredne komore Tuzla, održana je redovna sjednica Odbora Udruženja u proširenom sastavu. Domaćin sastanka na temu “Aktuelna problematika rudnika uglja na Tuzlanskom kantonu sa akcentom na fizički obim proizvodnje” bio je RMU “Đurđevik”.

Nurudin Žunić sekretar ovog komorskog Udruženja, zahvalio se domaćinima na organizaciji skupa te učesnicima na izvanrednom odzivu, te se iskoristio prilikom da predstavi Samira Hodžića, novog direktora RMU “Đurđevik” i poželi mu uspješan rad. A novi direktor nije gubio vrijeme: “Poslijeratno stanje u BiH karakteriše dezintegracija i podijeljenost energetskog sektora te se sa sigurnošću može ustvrditi da za ugajl kao energijski resurs ne postoji adekvatna zamjena u bliskoj budućnosti a postojeći kapaciteti (rudnici i termoelektreane) ostaju glavni oslonci države u proizvodnji energije”, rekao je direktor Hodžić ukazavši u nastavku i na probleme u poslovanju i aktivnostima na revitalizaciji stanja uz investicije, reorganizaciju i racionalizaciju, tehničko-tehnološku modernizaciju, rješavanje statusa invalida te osiguranje planskog nivoa proizvodnje. U uvodnom dijelu skupa je o istorijskom toku eksploatacije uglja u RMU “Đurđevik” govorio Mirsad Taletović dosadašnji tehnički direktor Rudnika. Učesnike ovog veoma značajnog skupa pozdravio je i Kazafer Bečić predsjednik Odbora Udruženja te je otvorio veoma zanimljivu diskusiju. Osman Bleković direktor rudnika Kreka Tuzla je govorio o problemima koje je naslijedio po svom dolasku na ovu značajnu funkciju. „Pored svih problema posebno onih sa obavezama za zdravstvo i koncesije, smanjili smo dugovanja prema dobavljačima, povećali proizvodnju, plate su redovne, krenulo se u restrukturiranje, novu organizaciju i niko nije ostao bez posla. Kreki su najveći problem ranije stvorene obaveze ali i negativna bonifikacija odnosno nekvilitetan ugajl posebno sa Dubrava zbog problema sa neadekvatom eksploatacijom ali za 3 do 4 mjeseca očekujemo poboljšanja u kontinuitetu proizvodnje i smanjenju troškova. Uz brojne nedaće, kop Šikulje je stvorio sam sebi uslove za eksploataciju i Kreka može i mora naprijed. Takođe uzdamo se i u nabavku novog čela za Mramor. Prema tome Kreka može opstati“, zaključio je direktor Bleković. Svesrdnu i veoma stručnu pomoć u rješavanju rudarskih šteta novim tehnologijama, ali i rješavanju ostalih problema, ponudio je Kemal Gutić dekan Rudarskog fakulteta Univerziteta u Tuzli. Da firme dobavljači, osjete probleme u rudnicima i da su te probleme trebali prepoznati još ranije sve bh institucije, davno dati rješenja, potvrdio je i Elvir Ferizović. Ukazao je na neophodnost učešća domaćih firmi u revitalizaciji rudnika, da se treba osloniti na domaće snage koje imaju najbolja rješenja a sve riješiti dugorono, okvirnim sporazumima. Podršku onome što je govorio gospodin Ferizović, dao je i predsjednik Odbora Bečić. O problemima firmi koje su nastale zbog potreba rudnika govorio je Esad Džafić, apostrofirajući loše zakone, loše investiranje, odnos sindikata, neophodnost donošenja strategije razvoja, kao ključne stavke problema. Profesor Nedžad Alić je istako kao karakteristike problema „Kreke“, katastrofalno stanje rudarskih radova, mehanizacije i finansija, krizu struke. „Trebali smo pisati o podignutoj negativnoj bonifikaciji u Kreki ali nismo imali pristup podacimanići odobrenja. Sreća je što imamo fakultet i moramo učiniti napore da vraćamo struku tamo gdje joj je mjesto“, rekao je prof. Alić. U nastavku diskusije je Enes Nišić predložio izradu studije efikasnosti rudnika, direktor Bleković je rekao da Kreka ima dugogodišnje planove, studije, da ima dobar kadar, može poslovati pozitivno i da može opstati. „Neka puste Kreku da radi“, zaključio je Bleković. Salkan Butković je stava da postoji sistemska greška koja je uzrok problema u rudnicima a za uravnoteženo poslovanje RMU „Đurđevik“, potreban mu je svjež novac. Elvir Ferizović i Mevludin Mujkić su za kompletnu inventuru stanja, odnosno, za prasku drugih država gdje NVO vlastima daju prijedloge koje vlasti, na preporuku Udruženja, uvažaju a sve kako bi se sanirali problemi. Ifran Hatunić kao bivši tehnički direktor TE Tuzla smatra da država treba imati jasnu energetsku strategiju, doktor Salih Delić je govorio o problemu obračuna energijske vrijednosti uglja, problemu zdravstvenog osiguranja, Mirza Berbegović tehnički direktor TE Tuzla govorio je o procesu spaljivanja uglja ispod propisanog kvaliteta. Diskusija bogata informacijama, idejama, prijedlozima, stavovima učesnika, završila je zaključkom koji je jednoglasno usvojen: „Upućuje se inicijativa vladama TK i FBiH da učine sve napore kako bi se konsolidovalo poslovanje rudnika uglja Đurđevik i Kreka kao i da u tom smislu Skupšina TK održi tematsku sjednicu na kojoj bi aktivno učestvovali predstavnici Udruženja za energetiku, rudarstvo i industriju Kantonalne privredne komore Tuzla, rudnika, TE, instituta, Rudarskog fakulteta, ostalih relevantnih institucija, a kako bi se pomoglo postojećim menadžmentima, pored do sada učinjenog i planiranog, u prevazilaženju naslijeđenih problema u oblasti finansija, zaostale otkrivke, neizmirenih obaveza po osnovu koncesija, neizmirenih obaveza po osnovu doprinosa za zdravstvo, zbrinjavanja invalida na adekvatniji način i ostalih aktulenihi problema“, saopćio je Nurudin Žunić, sekretar Udruženja za energetiku, rudarstvo i industriju Kantonalne privredne komore Tuzla.

Delegacija Grada Splita i Splitsko-dalmatinske županije u posjeti Gradu Tuzli, TK i Komori...

Obnoviti stare veze - povezati Split i Tuzlu

Gradskom vijeću Splita će biti predloženo bratimljenje Splita i Tuzle.

Delegacija Grada Splita na čelu sa gradonačelnikom Ivom Baldasarom i predstavnicima Splitsko-dalmatinske županije boravila je u posjeti Tuzli i Tuzlanskom kantonu. Cilj ove posjete bio je uspostava saradnje u oblastima privrede, kulture, predstavljanje turističkih potencijala Grada Splita i Grada Tuzle i bolje povezivanje Tuzle i TK sa Splitom i Splitsko-dalmatinskom županijom. Delegaciju iz Splita, Uz Ivu Baldasara gradonačelnika Splita, činili su Marina Protić pročelnica Ureda gradonačelnika, Nikola Horvat voditelj Odsjeka za međunarodne poslove, Vahid ef. Hadžić glavni imam Medžlisa Islamske zajednice Splita, Kadro Kulašin predsjednik Vijeća bošnjačke nacionalne manjine Splitsko-dalmatinske županije i Edin Nurkić predsjednik Vijeća bošnjačke nacionalne manjine Grada Splita. Splitsčane su, u odvojenim susretima, ugostili Jasmin Imamović gradonačelnik Tuzle sa saradnicima, Bego Gutić premijer TK i Zlatan Muratović ministar za obrazovanje, nauku, kulturu i spora sa saradnicima, Nedret Kikanović predsjednik Kantonalne privredne komore Tuzla sa saradnicima a upriličeni su i susretni, razgovori, posjete u nekoliko udruženja, organizacija i društava na području Tuzle, u Obrničkoj komori TK, Udruženju privrednika, Regionalnoj agenciji za razvoj Nerda, Turističkoj zajednici TK. Snažnije povezivanje i strukturirana međuregionalna saradnja bile su teme sastanka delegacija Vlade TK i gostiju iz Splita. Prezentirane su sličnosti i razlike regiona, te konstatovano da postoji mnogo sličnosti u procesima privatizacije, kao i manjak iskrenih investitora, a kao rezultat čega je i u Splitskoj i u Tuzlanskoj regiji došlo do urušavanja nekih velikih privrednih subjekata. „Tuzla je još uvijek prilično industrijaliziran grad, dok je Split, koji je po ovom, ali i nekim drugim osnovama, vrlo uporediv sa Tuzlom, nažalost izgubio svoju tešku industriju”, izjavio je Ivo Baldasar gradonačelnik Splita. Posebno su akcentirane sličnosti i poveznice u oblasti obrazovanja, te istaknuta činjenica da Univerzitet u Tuzli raspolaže određenim usmjerenjima koja su u Splitsko – dalmatinskoj županiji deficitarna. „Naš je zadatak da u svim oblastima gdje to možemo, strukturiramo i sistematiziramo našu saradnju i da povežemo međusobne ponude i potražnje. Iako smo mi više orijentirani i međusobno gravitiramo sa Vukovarsko – srijemskom i Osječko – baranjskom županijom u Republici Hrvatskoj, saradnja sa Splitsko – dalmatinskom županijom i Gradom Splitom otvara nam vrata za pristup nekim drugim međunarodnim fondovima” rekao je Bego Gutić premijer TK. S tim u vezi s gradonačelnikom Baldasarom premijer Gutić je dogovorio da organi uprave Tuzlanskog kantona, Splitsko – Dalmatinske županije i Grada Splita svoje kapacitete i resurse međusobno stave na raspolaganje, a sve kako bi se nivo međusobne saradnje i odnosa podigao na znatno viši nivo. Goste iz Grada Splita, sa

svojim saradnicima te predsjedavajućim Gradskog vijeća Tuzle Jozom Nišandžićem i zamjenicom predsjedavajućeg Nadom Mladinom dočekao je i gradonačelnik Tuzle Jasmin Imamović. Susret je protekao u prijatnoj, prijateljskoj atmosferi, razgovarali su o zajedničkim interesima oba grada kao i mogućnostima saradnje na raznim poljima. Gradonačelnik Splita rekao je da se u Tuzli lijepo osjeća, da ga ljudi srdačno pozdravljaju te da mu je drago da je inicirana ova posjeta koja će vjerovatno uroditi plodom. Riječi dobrodošlice gostima je uputio Jasmin Imamović fukusirajući se na priču o turizmu rekavši da Tuzlaci imaju šta da nauče od Splitsčana. Također je rekao da će goste uponati sa velikim uspjehom naših BIT Centara.

Nedret Kikanović predsjednik Kantonalne privredne komore Tuzla je sa najbližim saradnicima ugostio delegaciju iz Splita. Predstavljene su informacije o privrednim kretanjima na području Tuzlanskog kantona: “Razgovarali smo o mogućnostima za buduću saradnju Splitsko-dalmatinske županije, Grada Splita i Tuzlanskog kantona. Prezentirali smo privredu TK, predočili naše mogućnosti, kapacitete naše drvne industrije, sagledali sve opcije za zajedničke aktivnosti i kvalitetnu sardnju u narednom periodu”, izjavio je predsjednik Kikanović. “Dugo nas ovdje nije bilo i drago mi je da smo prekinuli taj period međusobnog udaljavanja. Želimo obnoviti i nastaviti komunikaciju i saradnju Splita i Tuzle kakva je nekada bila e tu smo kako bi sagledali sve mogućnosti. Vidjet ćemo šta možemo jedni drugima ponuditi i to maksimalno iskoristiti. Obavljeni su korisni razgovori, dobili smo kvalitetne informacije i za očekivati je da će posjeta uroditi plodom te da će uskoro biti organizovana i uzvratna posjeta. Predložit ću Gradskom vijeću Splita da se razmotri mogućnost bratimljenja Splita i Tuzle”, izjavio je gradonačelnik Baldasar. Članovi delegacija iz Splita su obišli tuzlansku Kapiju i Aleju mladosti, položili cvijeće i odali počast nevino stradalim građanima Tuzle. Organizatori posjete i domaćini su prof. Elmir Mujkanović i Spasoje Simić iz UG “Bridge” Tuzla i konzul Republike Hrvatske u Tuzli Ivan Bandić.

D.K.

Posjeta Tuzlanskom kantonu i Tuzli...

Predstavници Tika-e posjetili Komoru

Nakon što su obavili posjete premijeru Tuzlanskog kantona Begi Gutiću i njegovim ministrima te u Gradskoj upravi Tuzla gradonačelniku Jasminu Imamoviću i njegovim saradnicima, predstavnici TIKa-e, Turske uprave za međunarodnu saradnju i razvoj i Ministarstva za razvoj Turske, upriličili su posjetu Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla, predsjedniku Nedretu Kikanoviću i njegovim najbližim saradnicima. U razgovorima su otvorene teme vezane za privredne potencijale na području Tuzlanskog kantona i ključne infrastrukturne projekte. Nedret Kikanović predsjednik Komore je prezentirao gostima informacije vezane za privredne potencijale, industrijske grane koje su razvijene u TK kao i glavne projekte čija se realizacija očekuje u narednim godinama. Istaknuti su projekti Blok

7 TE Tuzla, TE Banovići, kargo centar MAT i "Y krak" koridora 5C - Orašje - Tuzla - Žepče. Gosti iz Turske su iskazali interes za poslovne zone, povlastice koje one daju, kao i opšte uslove poslovanja koji se odnose na strane investitore. Takođe su istaknute i dosadašnje uspješne investicije turskih privrednika u Tuzlanski kanton. Ističući zadovoljstvo dosadašnjom dobrom saradnjom sa Republikom Turskom, na sastanku je izraženo očekivanje da u narednom periodu saradnja bude intenzivnija, konkretnija i u većem obimu. Ujedno, upućen je poziv turskim privrednicima da se, ukoliko se odluče investirati na području Tuzlanskog kantona, za potrebne informacija i neophodnu pomoć obrate u Kantonalnu privrednu komoru Tuzla.

Privrednici kod premijera...

„Rad ekonomsko – socijalnog vijeća nema alternativu“

Djelovanje Ekonomsko – socijalnog vijeća Tuzlanskog kantona bila je tema sastanka premijera Tuzlanskog kantona Bege Gutića i ministara u Vladi TK sa predsjednikom Vijeća Kasimom Selimovićem, članom Vijeća Fahrudinom Šahovićem i predsjednikom Kantonalne privredne komore TK Nedretom Kikanovićem. „Rad Ekonomsko – socijalnog vijeća TK nema alternativu jer je u interesu svih socijalnih partnera, Vlade, sindikata i poslodavaca, kao i Kantonalne privredne komore da ovo tijelo radi“, rekao je tokom sastanka premijer Gutić. Također tokom svog obraćanja premijer Gutić je dosadašnju saradnju Vlade sa poslodavcima i privrednom komorom ocijenio veoma dobrom,

ali i istaknuo da ona treba i može biti još i bolja. Dogovoreno je da se sjednice Vijeća trebaju održavati barem jedan puta mjesečno, te da će ministri koji učestvuju u radu ovog tijela osigurati prisustvo barem dvojice predstavnika Vlade TK, kako bi se zadovoljio kvorum za održavanje sjednica. „Naš cilj je dodatno poboljšanje odnosa i saradnje koju imamo sa poslodavcima i sindikatima, i u tom pravcu smo spremni učiniti i dodatne napore“, kazao je premijer Gutić. Sastanak je iskorišten je i da se sa predsjednikom Saveza samostalnih sindikata TK Fahrudinom Šahovićem kratko razgovara o pokrenutom procesu kolektivnog pregovaranja koji se odvija na federalnom nivou. Dogovoreno je da u narednim danima započne procedura kolektivnog pregovaranja i na nivou Tuzlanskog kantona. Opređenije Vlade Tuzlanskog kantona je da u vezi sa kolektivnim ugovorima pregovara direktno sa onim granskim sindikatima koji imaju svoje kantonalne organe, a za one koji to nemaju, da se preuzme tekst koji se potpiše na nivou Federacije BiH. „Dobra volja Vlade postoji i mi ćemo učestvovati u svim aktivnostima koje se provode na federalnom nivou, ali mislimo da je, zbog kantonalnih specifičnosti, sa svim kantonalnim sindikatima neophodno ispregovarati i potpisati kantonalne kolektivne ugovore“, zaključio je premijer Gutić. Uz premijera u ime Vlade Tuzlanskog kantona današnjem sastanku su prisustvovali ministrica rada, socijalne politike i povratka Danijela Simić, ministar finansija Jakub Suljkanović, ministar razvoja i poduzetništva Nermin Hodžić i ministar industrije, energetike i rudarstva Srđan Mićanović.

D.K.

Okrugli sto u organizaciji Mi Bospo...

“Poduzetničko obrazovanje, vještine i razvoj”

Obilježavanje 20. godišnjice od plasiranja prvog mikro kredita u Bosni i Hercegovini - 40. godišnjica Ekonomskog fakulteta u Tuzli

MI-BOSPO zajedno sa Ekonomskim fakultetom u Tuzli i Privrednom Komorom TK-a organizovao je okrugli sto na temu: “Poduzetničko obrazovanje, poduzetničke vještine i razvoj poduzetništva” a u povodu obilježavanja 20. godišnjice od plasiranja prvog mikro kredita u Bosni i Hercegovini i 40. godišnjice Ekonomskog fakulteta u Tuzli. Kako su navili organizatori, ovaj skup je imao za cilj problematiziranje prepreka značajnijem razvoju poduzetništva na ovom području, te kreiranja konkretnih preporuka nadležnim institucijama. “Svakog trećeg petak u mjesecu maju obilježava se dan žena poduzetnica. Održavanjem ovog okruglog stola želimo konkretizirati određene probleme i situacije sa kojima se susreću žene poduzetnice. Pokušali smo doći do nekih rješenja

i preporuka koje ćemo uputiti nadležnim institucijama”, u ime organizatora je izjavila Azra Berilo menadžerica za odnose sa javnošću u MI-BOSPO. Inače, okrugli sto je okupio eminentne stručnjake koji se bave pitanjima poduzetništva. Tako su za sve prisutne predavanja održali: prof. dr Sunčica Oberman Peterka - Ekonomski fakultet Osijek, prof. dr Jasmina Okičić - Ekonomski fakultet Tuzla Univerziteta u Tuzli, Edina Kurtić - Kantonalna Privredna Komora Tuzla, Amina Muharemagić - BeeMed doo Tuzla i Sanja Hajduković - Centar za poslovnu edukaciju Tuzla. Moderatori okruglog stola bili su prof. dr Adisa Delić, Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli, Nejira Nalić direktorica Mi-Bospo Tuzla i mr Nedret Kikanović, predsjednik Kantonalne Privredne Komore Tuzla. Podsjetimo, MI-BOSPO je prva organizacija koja je uvela praksu mikrokreditiranja u Bosni i Hercegovini. Ove godine obilježava 20 godina uspješnog poslovanja, kroz odgovorno zaduživanje poduzetnika, prvenstveno poduzetnica. Pristup finansijama omogućen je poduzetnicima/cama niskih primanja s ciljem jačanja poduzetništva uopće, te njihovog ekonomskog i društvenog položaja.

Iz Udruženja za promet i komunikacije...

Sjednica odbora sekcije za unutrašnji promet putnika

Odbor Sekcije za unutrašnji promet putnika pri udruženju za promet i komunikacije Kantonalne privredne komore Tuzla, održao je sjednicu Odbora u proširenom sazivu. Na Dnevnom redu su bile informacije o dumping cijenama prijevoznika „GIPS“ dd Tuzla i prijedlog o preduzimanju mjera te o početku usklađivanja kantonalnih autobuskih linija. Kao i u prethodnim okupljanjima članove ove komorske Sekcije, diskusije su bile kvalitetne sa uključenjem velikog broja učesnika sastanka a po običaju su i rezultirale kvalitetnim zaključcima. Tako je dogovoreno da se u ime Sekcije uputi dopis Udruženju za transport Privredne/Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine u kojem se traži da zajedno sa Sekcijom za unutrašnji promet putnika pokušaju definisati Pravilnik o minimalnim cijenama prijevoza putnika i da se donese Cjenovnik o minimalnim

cijenama prijevoza putnika. Također, odlučeno je da se uputi dopis Federalnom ministarstvu promet i komunikacija u kojem se traži sastanak sa predstavnicima Sekcije za unutrašnji promet putnika Kantonalna privredne komore Tuzla i to: Nedžad Siočić – „Transturist“ dd Tuzla, Bajro Haličević – „Road“ doo Lukavac i Fuad Đulović – „GIPS“ dd Tuzla. Na sastanku bi se razgovaralo o problemu nedostatka Pravilnika i cjenovnika o minimalnim cijenama prijevoza putnika. Ovo kada je u pitanju problem sa dumping cijenama. O usklađivanju kantonalnih autobuskih linija govorili su na sastanku Nenad Lukanović i Bilal Tulumović iz Ministarstva za trgovinu, turizam i saobraćaj Tuzlanskog kantona. Istakli da bi usklađivanje redova vožnje na federalnom nivou trebalo biti završeno do polovine maja 2016. godine, nakon čega će kantonalna ministarstvo uputiti obavijest svim prijevoznicima da će usklađivanje na Tuzlanskom kantonu početi u trećoj dekadi mjeseca maja. Ujedno, svim prijevoznicima se predlaže da prije kantonalnog usklađivanja redova vožnje, usklade svoje redove vožnje sa novim daljinarima i minimalnim vremenima vožnje kako bi usklađivanje na kantonalnom nivou proteklo bez većih poteškoća. Takođe, prijevoznici su upoznati da će Ministarstvo organizovati sastanak na ovu temu, kako bi se izbjegli probleme prilikom usklađivanja redova vožnje. Usklađivanje bi trebalo da se završi do početka nove školske godine (septembar mjesec).

D.K.

Iz Udruženja za trgovinu, ugostiteljstvo i turizam...

SR destilerija “Šurlan” traži distributere za BiH, Hrvatsku i Kosovo

Predstavljanje proizvoda “Šurlan” - Saradnja ostvarena u okviru predstavljanja Privrede TK na sajamskim manifestacijama u regionu – Prilika zainteresovanima za ostvarivanje poslovne saradnje

Članovi Odbora Udruženja za trgovinu, ugostiteljstvo i turizam Kantonalne privredne komore Tuzla, upriličili su sastanak Odbora a u okviru redovnih aktivnosti predviđenih Programom rada udruženja. Kako je ranije i najavljeno, sastanak će biti upriličen kako bi se članovi ovog komorskog Udruženja, upoznali sa proizvodnim programom SR destilerija “Šurlan” Novi Kozarci. Na jednom od susreta u okviru sajamskih manifestacija na kojima je prisutna Privreda TK, izražena je želja da se pokuša pronaći firme partnere, distributere za proizvode ove firme, na području Tuzlanskog kantona. Kako su istakli predstavnici firme, želja je proširiti poslovanje i na ostale zemlje regiona. Na sastanku su istaknute osnovne informacije vezane za ovu firmu “Krajem prošlog vijeka porodica Šurlan iz banatskog sela Novi Kozarci započela je svoju voćarsku djelatnost. Tada su naselili prvi hektar drvetom jabuke, ne pretpostavljajući koliko će se njihovi voćnjaci narednih decenija širiti i umnožavati. U početku su gajili voće za sopstvene i potrebe bližeg lokalnog tržišta, blagovremeno usavršavajući tehnologiju i moderne tehnike za pripremu i proizvodnju domaće rakije vrhunskog kvaliteta. Želja za napredovanjem se razvijala paralelno sa plodonosnim rezultatima, te su Šurlanovi najsnažniji motivaciju za dalji rad pronalazili u brzom napredovanju voćnjaka. Od Ministarstva poljoprivrede Srbije 2003. dobijaju rješenje koje im omogućava profesionalizaciju porodičnog posla. Rakiju počinju da proizvode u znatno većoj litraži, pakuju u originalnu i prepoznatljivu ambalažu, a nakon toga dalje plasiraju na srpsko prodajno tržište. Manje porodično preduzeće će 2011. prerasti u ozbiljnu, veliku i savremenu destileriju, u kojoj se proizvode voćne rakije među najboljima koje Srbija danas ima da ponudi. Brend Šurlan danas podsjeća na prefinjen ukus i pravu jačinu domaćih rakija – od posebno aromatične dunje, pažljivo pripremane i tradicionalno pečene i prepečene šljive, kulturnih vilijamovke i jabuke, pa do pikantne kajsije i slatke, lekovite medovače”, istaknuto je na sastanku. Destilerije Šurlan su u sklopu predstavljanja na sajamskim manifestacijama imale značajnu ulogu na zajedničkoj postavci koju tradicionalno priprema Regionalna privredna komora Kikinda. Već su se predstavljali na zajedničkom štandu na sajmovima “Viroexpo” u Virovitici i “Ekobis” u Bihaću. Želja je izvoz rakija na tržišta BiH, Hrvatske i Kosova. Prilika je ovo da svi zainteresovani za distribuciju ovih proizvoda na području TK i BiH ostvare kontakt sa proizvođačima kvalitetnih rakija i uspostave saradnju a zahvaljujući međukomorskoj saradnji Kikinde i Tuzle.

Više informacija na web stranici Rakije Šurlan:
<http://www.rakijesurlan.rs>

Kontakt za saradnju je:
Horvat Tibor
generalni sekretar Regionalne privredne komore Kikinda:
tibor.horvat@rpk-ki.co.rs.

D.K.

Predstavljamo novu članicu Komore: „Gizmo“ doo Tuzla...

„Firma koja doprinosi očuvanju životne okoline“

Ne kupujte tonere sumnjivog porijekla! Kupujte domaće, Kupujte Gizmo tonere!

Potrebno je 3,8 litara nafte da bi se napravio jedan novi toner

Nije potreban nijedan litar za reproizvedeni/reciklirani Gizmo toner

Sačuvajmo okolinu korištenjem recikliranih tonera

Svaki reciklirani/reproizvedeni toner ketridž sačuva 1,2 kilograma otpadnog metala i plastike koji bi završili na deponijama

Da bi se napravio jedan toner-kertridž (plastična kasetu u kojoj stoje boje za laserske štampače) potrebna su tri litra nafte, a da bi se samo jedna takva potrošena posuda razgradila u prirodi potrebno je 500 godina.

Iako velike kompanije za proizvodnju OEM (originalnih) tonera proizvode godišnje preko 1,2 milijarde tonera i veliki dio nakon korištenja završi na livadama/deponijama smeća, stvoren je globalni fond kroz koji djeluju kompanije koje vrše reciklažu korištenog potrošnog materijala za štampanje, s prvenstvenim ciljem zaštite okoliša, a potom i smanjenja cijena. Jedna od takvih kompanija postoji u Bosni i Hercegovini, koja se bavi reproizvodnjom/reciklažom toner-kertridža za laserske štampače, koristeći isključivo potrošene originalne kasete. Radi se o kompaniji Gizmo d.o.o., koja je smještena u Tuzli, a svoje proizvode visokog kvaliteta prepoznali su kupci na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine. **„Ono što je bitno za naše proizvode je to što mi prikupljamo potrošene kertridže ili kasete tonera kompanija sa kojima imamo ugovore, onda ih dovodimo u red, tako što oštećene popravljamo, a onda ih recikliramo i rebrendiramo, pa pakujemo kao Gizmo tonere, s tim da je krajnji rezultat takav da oni ne gube na kvalitetu i mogu štampati veliki broj stranica, čime u većini slučajeva prevazilaze kapacitete originala, a cijena im je i do 60 posto niža. Mi ništa ne bacamo, od svega napravimo neku novu vrijednost. Sav otpad koji nastane rastavljanjem praznih toner-kertridža i uklanjanjem potrošenih dijelova, vozimo kao opasan otpad u firmu Kemis BH d.o.o. koja je registrovani operater za zbrinjavanje opasnog otpada, tako da ništa od našeg otpada ne završi na deponijama smeća nego se dalje odvozi u spalionice. Na ovaj način i mi a i naši kupci doprinose očuvanju životne sredine“**, poruka je iz firme „Gizmo“ doo Tuzla.

Ovoj kompaniji najveći problem predstavljaju „divlji proizvođači kertridža“ iz Kine: **„Oni ne mare za zakone, licence, autorska prava. Jednostavno uzmu i iskopiraju, a onda takav proizvod prodaju po jako niskoj cijeni. A to je moguće zato što koriste najjeftiniji materijal, onaj koji se ne može razgraditi u prirodi ni za hiljadu godina, a tek je upitan sadržaj praha od kojeg se pravi boja, a koji može da naštetiti ljudskom zdravlju“**, stav je

menadžmenta. Svejedno, ljudi kupuju takve toner-kertridže, jer su im povoljni, a niko ne razmišlja dugoročno. **„Ljudima je važno da u ovom trenutku za desetak eura mogu kupiti kertridž, sumnjivog porijekla i kvaliteta, bez ikakve garancije, a to što će prirodu zatpati tim smećem, što će dobiti neku bolest udišući tu prašinu, to im je zadnja briga“**. Gizmo toneri imaju garanciju kvalitete 24 mjeseca od dana kupovine, tako da možete bez ikakvog rizika koristiti naše tonere. Svojim kupcima i klijentima stojimo na raspolaganju i za besplatno servisiranje i održavanje štampača i multifunkcionalnih uređaja.

Uprkos ekonomskoj krizi i sve težim okolnostima u državi, Gizmo d.o.o. uspijeva održati svoje poslovanje i svake godine praviti pozitivan rast.

DO 80% UŠTEDE	100% GARANCIJA	BESPLATNA DOSTAVA
----------------------	-----------------------	--------------------------

gizmo
Vaš partner za kvalitetnu štampu

035 279 196
Stupine B6, Tuzla
www.gizmo.ba

„Osim što čuva novčanik, zdravlje i okoliš, te smanjuje nezaposlenost, kompanija Gizmo d.o.o., kažu u njenom menadžmentu, razvija duh samoodrživosti i nezavisnosti.“

Posjetite nas u Tuzli na adresi Stupine B6 ili na našoj web stranici www.gizmo.ba i na našoj facebook stranici www.facebook.com/gizmotoneri gdje Vas uskoro očekuju i nagradne igre.

Piše: Muris Ibrić, Menadžer prodaje

Iz Kantonalne privredne komore Tuzla...

Instruktivni pripremni seminar za polaganje pravosudnog ispita

KANTONALNA
PRIVREDNA
KOMORA TUZLA

Na osnovu Uredbe o usavršavanju predsjednika i članova nadzornih odbora i uprava privrednih društava sa učešćem državnog kapitala (Službene novine F BiH", br. 71/09, 33/10, 23/11, 83/11, 2/13, 80/13 i 48/15), te Programa usavršavanja ("Službene novine F BiH", br. 40/10), predsjednik Privredne/Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine, o b j a v l j u j e Javni poziv za dostavljanje prijava za usavršavanje kandidata za članove nadzornih odbora i članove uprava privrednih društava sa učešćem državnog kapitala

1. Objavljuje se Javni poziv za dostavljanje prijava za usavršavanje za članove nadzornih odbora i članove uprava privrednih društava sa učešćem državnog kapitala (u daljnjem tekstu: usavršavanje).
2. Usavršavanje na osnovu javnog ovlaštenja organizira Privredna/Gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine.
3. Usavršavanje su obavezni proći predsjednici i članovi nadzornih odbora i uprava privrednih društava u kojima ovlasti po osnovu učešća državnog kapitala vrše Federacija BiH, kantoni, gradovi ili opštine.
4. Usavršavanju može pristupiti i svaka druga lica koja ispunjavaju uslove predviđene odredbama člana 260. Zakona o privrednim društvima ("Službene novine F BiH br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 84/08, 88/08 i 7/09).

Prijava za usavršavanje sadrži:

1. Prijavni upitnik
  2. Dokaze o ispunjavanju uslova iz Zakona i Uredbe
- ovjerena fotokopija diplome o stjecanju školske spreme
- potvrda o radnom iskustvu

Kandidati su dužni prijave sa dokazima o ispunjavanju traženih uslova dostaviti na adresu:

Kantonalna privredna komora Tuzla Trg slobode bb 75000 Tuzla ili

Privredna/ Gospodarska komora Federacije BiH Ul. Branislava Đurđeva br. 10. 71000 Sarajevo sa naznakom

"Javni poziv za dostavljanje prijava za usavršavanje za članove nadzornih odbora i članove uprava društava sa učešćem državnog kapitala – ne otvaraj")

Kontakt osobe za dodatne informacije: Edina Kurtić - tel: 035 369 551 e-mail: edina@kpktz.ba ili

Enisa Kadić – tel.: 033 200 419 ili e-mail: e.kadic@kfbih.com.

Prijava i program na www.kpktz.ba

POVEĆAN BROJ ČLANICA KOMORE

7 privrednih subjekata novi članovi Komore periodu mart/juni

Kada je u pitanju članstvo u Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla, zadovoljstvo je istaći kako se nastavlja trend povećanja broja članica, iz mjeseca u mjesec. U periodu od marta do juna, velikom broju privrednih subjekata koje su potpisale članstvo u Komoru, pridružilo se još sedam. Riječ je o slijedećim firmama koje su se odmah po ućlanjenju u Komoru, aktivno uključile u rad granskih udruženja te izjavile spremnost za sudjelovanje na sajamskim manifestacijama u okviru zajedničke sajamske postavke pod nazivom "Privreda TK" koje će u narednom periodu za svoje članice organizovati. To su JKP "Vodovod i kanalizacija" doo Tuzla, "Avis" doo Gračanica, "Madi" doo Tešanj, "FINconsult" doo Tuzla, "Kreativa marketing" doo Tuzla, Pansion "Centar" Tuzla, "Gizmo" doo Tuzla.

Sajamske aktivnosti...

7. MEĐUNARODNI SAJAM PODUZETNIŠTVA I OBRTA „GRAPOS-EXPO“ GRAČANICA

U Gračanici je održan 7. Međunarodni sajam poduzetništva i obrta „Grapos-EXPO“ Gračanica. Sajam je međunarodnog karaktera u kojem su učestvovali predstavnici 298 izlagača iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Srbije, Italije, Njemačke i Ujedinjenih Arapskih Emirata a koji je za cilj imao promociju poduzetništva i povezivanje domaćih kao i inostranih poduzetnika te pozitivan uticaj na stvaranje poduzetničke klime i intenziviranje privrednih aktivnosti. Premijer Federacije BiH Fadil Novalić otvorio je sajam “Grapos Expo” i nakon presijecanja vrpce, sa premijerom Tuzlanskog kantona Begom Gutićem i načelnikom općine Gračanica Nusretom Halićem obišao štandove Sajma. Novalić je, u ime Vlade FBiH kao pokrovitelja Sajma, govorio o značaju ove manifestacije za područje Federacije, ali i cijele regije, dok je Gutić istakao značaj sajma za područje Tuzlanskog kantona. Ministarstvo razvoja i poduzetništva Tuzlanskog kantona, kao suorganizator, organizovalo je tokom drugog i trećeg dana Sajma aktivnosti namijenjene malim i srednjim preduzećima i obrtima. Drugog dana Sajma održane su prezentacije kreditnih aranžmana, proizvoda i usluga za mala i srednja preduzeća i obrte. Prezentacije je uvodnim obraćanjem otvorio Visoki predstavnik u Bosni i Hercegovinu, gosp. Valentin Inzko zajedno sa direktorom Sajma „Grapos-EXPO“ Gračanica Nedžadom Nuhanovićem i ministrom razvoja i poduzetništva Tuzlanskog kantona Nerminom Hodžićem, nakon čega su svoje bankarske proizvode i usluge predstavile neke od najznačajnijih banaka u Bosni i Hercegovini (Razvojna banka FBiH, Raiffeisen bank d.d. BiH, UniCredit bank d.d. Mostar, Zirrat Bank BH d.d. Sarajevo, ProCredit bank d.d.). Održana je i prezentacija na temu Pretpristupni fondovi EU na kojoj su predstavnici Direkcije za evropske integracije (DEI) Vijeća ministara BiH i Udruženja za razvoj NERDA Tuzla prezentirali mogućnosti finansiranja iz EU fondova i programe prekogranične saradnje Bosne i Hercegovine sa Hrvatskom i Srbijom. Trećeg dana Sajma svoju razvojnu komponentu i viziju predstavili su uspješna preduzeća na Tuzlanskom kantonu: Kovan MI d.o.o. Gračanica, Deling d.o.o. Tuzla, Elatec d.o.o. Gračanica, Pivara d.d. Tuzla i Vienn Tehnokomerc d.o.o. Tuzla. Kantonalna privredna komora Tuzla je na ovoj sajamskom manifestaciji organizovala tradicionalnu zajedničku postavku svojih članica pod nazivom “Privreda TK”. Postavku su činile firme: “Kreativa marketing” doo Tuzla, “Borplastika Eko” doo Tuzla, “Corn Flips” Srebrenik, “Fana” doo Srebrenik, “Golden tours” Tuzla, “Imel” doo Lukavac, “Piemonte” doo Tuzla, Međunarodni aerodrom Tuzla, “Solana” dd Tuzla, “PortaNaturae” doo Srebrenik, “Voćni rasadnik” doo Srebrenik, “Xella BH” Tuzla, Fabrika deterdženata “Dita” Tuzla, JKP “Pannonica” doo Tuzla, Turistička zajednica Tuzlanskog kantona, “Čokoladni svijet” doo Tuzla.

14. MEĐUNARODNI SAJAM TURIZMA LIST 2016 LUKAVAC

Međunarodni sajam turizma “LIST 2016” održan je u Lukavcu po četrnaesti put. Sajam predstavlja promociju kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa u funkciji razvoja turizma Tuzlanskog kantona, ali i unapjeđenje i promociju ukupne bosanskohercegovačke turističke ponude. Organizatori su istakli da promocija specifičnih turističkih potencijala Bosne i Hercegovine kroz predstavljanje turističkih destinacija, prirodnih ljepota, hotela, restorana, turističkih agencija i drugih privrednika koji su direktno i indirektno vezani za turizam, rezultira porastom broja domaćih i stranih turista što doprinosi boljoj poziciji naše zemlje kao turističke destinacije u svijetu. Na ovogodišnjem sajmu prijavljeno je 130 izlagača iz 10 zemalja. Ceremoniji otvaranja prisustvovala su mnogobrojne zvаницe kao što su ambasadori Francuske, Hrvatske i Malezije, predstavnici ambasada Češke i Turske, ministrica okoliša i turizma FBiH ministrica Edita Đapo, predstavnici ministarstava i Vlade TK, turističke zajednice TK te delegacija Mađarske koju predvodi dogradonačelnik grada Harkanja Kecskeméti Pál i mnogi drugi. Edita Đapo ministrica okoliša i turizma FBiH poručila na otvaranju sajma, kako je ovaj sajam od značaja ne samo za Lukavac i lokalnu zajednicu već za cijelu zemlju. Istakla je značaj jezera Modrac i njegovih potencijala, koji bi trebali biti više predstavljeni javnosti. Izet Nuhanović, direktor i organizator sajma rekao je kako je iz godine u godinu porast broja izlagača, posjetilaca, sadržaja, medijskih objava o sajmu i njegovim učesnicima. “Svi spomenuti parametri povećavaju priliv turista, utiču povećanje zaposlenosti i prihoda, a to je dugoročno jačanje turističke ponude Bosne i Hercegovine i građenje pozitivne slike o zemlji”, rekao je Nuhanović. Dževad Mujkić načelnik Općine Lukavac koji je ujedno i proglasio sajam otvorenim kazao je kao lokalna zajednica sama ne bi mogla osigurati da se jedan ovakav sajam uspješno održava sve ove godine. “Ovo je sajam koji ima dušu i zahvaljujući porodici Nuhanović traje sve ove godine. Općina je uvijek tu da pomogne i doprinese koliko može ali bez podrške i ideje pojedinaca ovakve stvari teško da bi se mogle realizirati”, rekao je Mujkić. Među ostalim ciljevima Sajma navode njegovanje i promociju autohtone bosanskohercegovačke kuhinje, promociju brdskog biciklizma kao sporta koji krije velike turističke potencijale, skretanje pažnje medija na turizam BiH organizovanjem novinarske kotlićijade, te pokretanje diskusija i inicijativa o gorućim problemima u oblasti turizma putem konferencija i okruglih stolova, kao i organiziranjem sajamskih večeri u saradnji s nekom od stranih zemalja učesnica Sajma. Doprinos kvaliteti manifestacije dao je bogat, sadržajan i raznovrstan sajamski program. Ured za kulturu i turizam Ambasade Republike Turske u BiH učestvovao je na 14. po redu Lukavačkom

sajmu turizma. Na dan otvaranja upriličeno je svečano otvaranje promotivnog štanda Republike Turske te prigodno druženje sa predstavnicima medija i posjetiteljima Sajma. Otvorenju štanda prisustvovali su Ahmet Temurci, zamjenik direktora Direkcije za promociju Ministarstva za kulturu i turizam Republike Turske te ataše za kulturu i turizam Ambasade Republike Turske u BiH Soner Şahin. Kantonalna privredna komora Tuzla je i na ovoj sajamskom manifestaciji organizovala tradicionalnu zajedničku postavku svojih članica pod nazivom "Privreda TK". Postavku su činile firme: "Kreativa marketing" doo Tuzla, "Borplastika Eko" doo Tuzla, "Corn Flips" Srebrenik, "Fana" doo Srebrenik, "Golden tours" Tuzla, "Imel" doo Lukavac, "Piemonte" doo Tuzla, Međunarodni aerodrom Tuzla, "Solana" dd Tuzla, "PortaNaturae" doo Srebrenik, "Voćni rasadnik" doo Srebrenik, "Xella BH" Tuzla, Fabrika deterdženata "Dita" Tuzla, JKP "Pannonica" doo Tuzla, Turistička zajednica Tuzlanskog kantona, "Čokoladni svijet" doo Tuzla, "Gizmo" doo Tuzla.

Najava sajamskih aktivnosti...

14. SAJAM "EKOBIS" OD 8. DO 11.9. U BIHAĆU

Iskoristite pogodnosti rane prijave se za učešće na 14. međunarodnom ekološkom sajmu "EKOBIS 2016" koji će se održati u Bihaću od 8. do 11.09.2016. godine. Sajam "EKOBIS" je manifestacija ekologije, ekoturizma i ekološke industrije koju organizuje Privredna komora Unsko-sanskog kantona već 13 godina. Sajam EKOBIS pokrenut je 2003. godine, nalazeći uporište u postojećim resursima ovog područja i viziji budućeg razvoja. On predstavlja unikatnu, međunarodnu, poslovnu manifestaciju sajamskog, selektivnog karaktera, vezanu za ekološke tehnologije uopće. Pored klasičnog, sajamskog dijela, koji ima izložbeno – prodajni karakter, u kojem se u proteklih 10 godina predstavilo preko 1500 izlagača iz 15 zemalja, EKOBIS je prepoznatljiv po tome što se uz svaku priredbu organiziraju i bogati edukacijski programi – okrugli stolovi, stručni skupovi, prezentacije i promocije firmi, proizvoda i projekata, poslovni susreti privrednika, ekološke akcije, dječje ekološke radionice, gastro-festival, kulturno-umjetnički i sportsko-rekreacijski sadržaji i dr. Do sada je realizirano preko 260 ovakvih sadržaja, a sajam je posjetilo preko 100 000 posjetioca. Zbog ovakvog načina koncepcije EKOBIS je postao novi poslovni proizvod Unsko-sanskog kantona, moderna poslovna manifestacija za koju iz godine u godinu pokazuju sve veći interes, kako domaći tako i strani izlagači i poslovnih ljudi, a

ovo potvrđuje i činjenica da smo za njega dobili priznanje za najbolji regionalni projekt na principima održivog razvoja u jugoistočnoj Evropi. Sajam EKOBIS je mjesto za brojne i sadržajne poslovne kontakte, prilika da se na jednom mjestu upoznaju istomišljenici, izmjene iskustva, razgledaju najnovija dostignuća u proizvodnji i tehnologijama, spoznaju naučni trendovi te da se susretnu proizvođači i prerađivači sa trgovcima i potrošačima. Sajam će se održati u periodu od 08. do 11.09.2016. godine. Više informacija o sajmu kod organizator sajma: Privredna komora Unsko-sanskog kantona, Bihać, 77 000, Bosna i Hercegovina, Trg Maršala Tita bb, Telefoni: +387 (0)37 316 350 Fax: +387 (0)37 316 351, +387 (0)37 316 352, E-mail: pkusk@bih.net.ba Web: www.pkusk.com.ba, Kontakt osoba Enes Ružnić Mob. +387 (0) 61 419 301.

5. MEĐUNARODNI SAJAM "ZDRAVO-DOMAĆE-PRIRODNO" 30. 9 I 1.10. U ZAJEČARU

Regionalna privredna komora Zaječar Vas, sa velikim zadovoljstvom, poziva da učestvujete na 5. međunarodnom sajmu tradicionalnih domaćih proizvoda Zaječar, 30. septembar - 01. oktobar 2016. godine. Sajam „ZDRAVO–DOMAĆE–PRIRODNO“ će biti organizovan u sali Nacionalne agencije za regionalni razvoj – NARR, Trg oslobođenja bb u Zaječaru i na otvorenom u centru Zaječara. Tokom sajma RPK Zaječar će učesnicima i posetiocima pripremiti prateći program kroz edukativne seminare, prezentacije kao i degustacije proizvoda. Izlagačima je obezbeđen BESPLATAN izlagački prostor, a za sve posetioce sajma ulaz je besplatan. Sajam „ZDRAVO–DOMAĆE–PRIRODNO“ biće organizovan po svim standardima važećim za ovakvu vrstu manifestacije uz odgovarajuću medijsku promociju putem sredstava javnog informisanja lokalnog i šireg karaktera. Ova jedinstvena manifestacija održava se sa ciljem promocije tradicionalnih, domaćih proizvoda i prava je prilika za širenje tržišta prirodnih proizvoda, povećanje proizvodnje i plasmana, ali i za razmenu znanja i iskustava. Najavljeno je učešće većeg broja izlagača iz Srbije, zemalja u okruženju i EU. Ukoliko želite da učestvujete na sajmu „ZDRAVO–DOMAĆE–PRIRODNO“ potrebno je da popunjenu prijavu pošaljete najkasnije do 9. septembra 2016. godine. Prijave dostaviti na: e-mail: ivan.stojkovic@rpka.rs, dijana.dijanovic@rpka.rs ili tel/fax +381 19 421 411.

D.K.

6. međunarodni specijalizirani sajam...

U Tuzli održan sajam „Energa 2016“

Organizator sajma Tuzlanski sajam d.o.o. Tuzla - Pokrovitelji Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Ministarstva energije, industrije i rudarstva FBiH i Vlade TK - Partneri sajma VTK BiH i PKFBiF

U Tuzli je održan šesti po redu specijalizirani sajam Energa 2016. Regionalno je to prepoznatljiv događaj koji objedinjuje specijalizirani sajam energetike i konferencijsko-prezentacijske sadržaje, a na kojem su učešće uzeli izlagači iz deset evropskih zemalja, dok je zemlja partner Republika Češka.

“Interes svih učesnika sajma dokaz je da je energetska sektor u BiH dobar za uspostavljanje dugoročnih poslovnih veza sa lokalnim partnerima. Nadam se da će sve aktivnosti tokom sajma, kao i prisustvo svih vas, postati još jedan impuls za pojačanje poslovnih veza između kompanija te da će svaka kompanija iskoristiti ovu priliku”, kazao je u svom pozdravnom govoru Mirsad Jašarspahić, predsjednik Privredne/Gospodarske komore FBiH, ujedno i predsjednik Organizacionog odbora Sajma. Bruno Bojić, predsjednik Vanjskotrgovinske komore BiH, koja je partner Sajma, rekao je da ovaj sajam zaslužuje mnogo više pozornosti od izvršne i zakonodavne vlasti, te pozvao sve da se kroz udruženja i grupacije VTK osnaži gospodarstvo i učestvuju u kreiranju zakonodavnog okvira BiH. **“Energetski sektor igra glavnu ulogu u ekonomskom i društvenom napretku u BiH. Ekonomski i okolišno zdrava isporuka energije je temeljni uslovi za konkurentnu ekonomiju u BiH bez koje održivi rast i zapošljavanje nisu mogući”,** izjavio je u svom obraćanju Stipo Buljan, sekretar Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije. Međunarodni sajam energetike Energa, kako je kazao Admir Softić, u ime Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, koje je ujedno i jedan od pokrovitelja ovog Sajma, ima značajnu ulogu u postizanju navedenih ciljeva. **“Mislimo da će u budućnosti biti jedan od važnih aktera u ovo procesu. Takođe se nadamo da će kroz rad pokazati visok stepen međusobnog razumijevanja mnogobrojnih partnera, uključivanja i saradnje svih sudnika u nastojanju da se prisutnima prezentuju realni problemi, a svakako i moguća rješenja koja osiguravaju bolju budućnost i otvaraju nova radna mjesta u BiH”,** poručio je Softić. Prema riječima Bege Gutića, premijera TK, Tuzla je logičan izbor kad je u pitanju ovakva vrsta sajma. Istakao je da će ovaj sajam pokazati dobre rezultate zbog dva važna projekta, a radi se o termobloku 7 i termobloku Banovići, te da će biti dodatni motiv za učešće još većeg broja kompanija na sajmu. Partnera ovogodišnje Energe Republiku Češku predstavljalo je skoro 20 čeških firmi čije je interesovanje za učešće na Sajmu dokaz da ove firme u svojim strategijama, bh tržištu pridaju veliki značaj te su zainteresovane za uspostavljanje poslovnih odnosa.

“Zadovoljstvo mi je da češki poduzetnici i menadžeri shvataju značaj učešća na međunarodnim sajmovima, te da su češke kompanije u posljednjih nekoliko godina aktivne u energetskom sektoru, rudarstvu, inženjeringu, saobraćajnoj infrastrukturi, vodoprivredi i sektoru zaštite životne sredine, i da se trude da maksimalno iskoriste komparativne prednosti ove zemlje”, rekao je, između ostalog, Jakub Skalnik ambasador Češke Republike u BiH, koji je s kantonalnim premijerom sajam i proglasio otvorenim. Jasmin Imamović, tuzlanski gradonačelnik je, u pismu upućenom povodom otvaranja Sajma, naglasio važnost obnovljivih izvora i energetske efikasnosti te da je Energa odličan način da se promoviraju kapaciteti energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije. Specijalizirani sajam energetike “Energa 2016”, održan je

u SKPC Mejdan u Tuzli a u tri sajamska dana na 6.000 m2 predstavilo se više od 100 izlagača iz 10 evropskih zemalja. U konferencijskom programu, koji je u tri sajamska dana tretirao brojna pitanja i odgovore iz oblasti energetskog sektora, prvog dana sajma najviše pažnje je privukao panel „Strateški pristup investiranju u energetski sektor BiH“. Program „Energa“ organizuje Tuzlanski sajam d.o.o. Tuzla, pod pokroviteljstvom Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, Ministarstva energije, industrije i rudarstva Federacije Bosne i Hercegovine i Vlade Tuzlanskog kantona. Partneri su Vanjsko/Spoljno trgovinska Komora Bosne i Hercegovine i Privredna/Gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine.

PR tim Programa „Energa 2016“

Međukantonalna saradnja....

Unaprjeđenje saradnje između TK i BPK Goražde

Ministri razvoja i poduzetništva Tuzlanskog kantona Nermin Hodžić i poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Abdulah Zukić primili su delegaciju Bosansko-podrinjskog kantona Goražde. IMG 1895U fokusu razgovora bilo je unaprjeđenje saradnje između sajma „Dani jabuke” i sajмова na području TK kao i planiranje susreta privrednika BPK sa privrednicima TK. „Ono što posebno treba istaknuti kada je u pitanju današnji sastanak je unaprjeđenje sajamskih aktivnosti.

Sajmovi su uvijek prilika za prezentaciju pozitivnih vrijednosti, unaprjeđenja svega onoga što naši privrednici ostvare u toku svog poslovanja a također i proširenja poslovnih susreta i kontakata”, kazao je ovom prilikom ministar Hodžić te pohvalio spremnost za saradnju organizatora sajamskih aktivnosti na području TK. Ministar privrede BPK Goražde Meho Mašala kazao je da je pored podizanje nivoa saradnje sajмова intencija i da uspostave i prošire saradnju na nivou obrtničkih i privrednih komora. Potvrdio je to i predsjednik Obrtničke komore TK Željko Babić ističući „da je cilj da što više obrtnika odvedemo na sajam u Goražde a isto tako da veliki broj obrtnika sa područja BPK dođe na sajmove koji mi organizujemo ovdje.” Predsjednik organizacionog odbora Sajma „Dani jabuke” Mirsad Hubanić iskoristio je priliku da se kao organizator sajma zahvali vladinom sektoru iz TK i BPK Goražde. „Po prvi put vidimo ministre koji podržavaju priču o saradnji između sajмова kao i ukupnu privrednu saradnju. To će rezultirati čvršćom saradnjom u oblasti privrede, pogotovo poljoprivrede i prehrambene industrije jer ćemo po prvi put imati podršku vladinog sektora”, rekao je Hubanić ovom prilikom. Sastanku, čiji je cilj bilo uspostavljanje boljih odnosa između obrtnika i veća privredna razmjena između dva kantona, prisustvovali su i predsjednik Privredne komore Goražde Dževad Terović, predsjednik Privredne komore TK Nedret Kikanović, direktor Sajma „GRAPOS EXPO” Nedžad Nuhanović i direktor Sajma „LIST” Lukavac Izet Nuhanović.

Posjeta gostiju iz Kraljevine Bahrein...

Bahreinski investitor zainteresiran za projekte u TK

Na sastanku sa premijerom Tuzlanskog kantona Begom Gutićem i ministrom zdravstva TK Bahrudinom Hadžiefendićem potencijalni investitor iz Kraljevine Bahrein Abdul Aziz Yusuf Hamza je sa bosanskohercegovačkim saradnicima Seidom Hodžićem i Valdetom Iljazovićem izrazio volju i spremnost za investiranje u projekte iz oblasti zdravstva u našem kantonu.

Primarna ideja bahreinskog investitora jeste izgradnja modernog gerijatrijskog centra koji bi svojim budućim korisnicima mogao ponuditi ugodno provođenje treće dobi. Također ideja je i da taj centar iznjedri i međunarodno certificiranu i priznatu edukativnu ustanovu za obrazovanje medicinskih tehničara. Premijer Gutić se složio da je briga o starijim osobama jedna od najvećih socijalnih zadaća i goste upoznao da je na području Tuzlanskog kantona pitanje smještaja i institucionalne brige o starijim osobama riješeno kroz nekoliko medicinskih ustanova i staračkih domova, ali i izrazio dobru volju zbog postojanja interesa za ulaganje u ovu oblast, gdje bi se pružala nešto drugačija usluga. Premijer i ministar su također, gostima prezentirali i projekte izgradnje Urgentnog centra u okvirima UKC-a Tuzla i proširenja kapaciteta lječilišta Banja Iliđa u Gradačcu koji su i zamišljeni kao projekti javno – privatnog partnerstva. Ohrabren postojanjem dobre volje i već spremnih projekata gost iz Bahreina je izrazio spremnost da, shodno informacijama koje će mu u narednim danima dostaviti Ministarstvo zdravstva TK, već za naredni sastanak pripremi prvu konkretnu idejnu projektnu dokumentaciju za realizaciju ovih aktivnosti. Premijer Gutić i ministar Hadžiefendić su obećali da će, ukoliko dođe do realizacije ovih aktivnosti Vlada Tuzlanskog kantona dati svoju maksimalnu podršku i biti na usluzi, te da će se potruditi maksimalno ubrzati sve neophodne administrativne procedure.

Predstavnici kineske kompanije Gezhoubu Group Company Limited posjetili TK... Razmatrane mogućnosti kvalitetne saradnje

Mogućnost saradnje stranih investitora sa lokalnim institucijama na ispunjavanju korporativne društvene odgovornosti bila je tema sastanka premijera Tuzlanskog kantona Bege Gutića sa glavnim predstavnikom kompanije Gezhoubu Group Company Limited (CGGC) za ovu regiju Chen Yuhanom, a sastanku su prisustvovali i ministri industrije energetike i rudarstva i razvoja i poduzetništva

Srdan Mićanović i Nermin Hodžić, ataše za ekonomiju i privredu u Ambasadi Narodne Republike Kine u BiH Shu Mengqiao, kao i dva menadžera CGGC-a za lokalno tržište. Premijer Gutić ovom prilikom je izrazio zadovoljstvo što su nakon više protokolarnih sastanaka sa delegacijama iz Kine uslijedili i konkretni koraci i rezultati, te pozvao predstavnike kompanije CGGC da prilikom izgradnje Bloka 7 Termoelektrane Tuzla u što većoj mjeri angažuju domaće kompanije i lokalne resurse. „Vlada Tuzlanskog kantona daje punu podršku realizaciji projekta izgradnje Bloka 7. Jer izgradnja ovog zamjenskog bloka u Termoelektrani Tuzla nema alternativu. Taj blok daje dugoročnu energetska stabilnost cijeloj Bosni i Hercegovini. Raduje nas da je na Sarajevo business forumu potpisan i glavni ugovor za realizaciju ovog projekta i očekujemo da će se saradnja sa CGGC-om nastaviti i na drugim granama privrede u BiH. Prije svega tu mislim na izgradnju transportne i saobraćajne infrastrukture” rekao je premijer Kantona Bego Gutić. „Veliko nam je zadovoljstvo surađivati i raditi na projektima u Tuzlanskom kantonu i bit će nam drago da uz realizaciju projekata u okviru ugovorenih zadataka i predviđenih rokova pokažemo našu društvenu odgovornost prema lokalnoj sredini”, rekao je predstavnik CGGC-a Yuhan. Premijer i ministri su još jednom izrazili punu podršku realizaciji ovog projekta, te kineskim partnerima stavili na raspolaganje sve kapacitete Vlade Tuzlanskog kantona.

Značajna investicija, nova radna mjesta...

Otvoren luksuzni hotel „President“ u Živinicama

Premijer Tuzlanskog kantona Bego Gutić otvorio je u Industrijskoj zoni Maline kod Živinica luksuzni hotel je sa 5 zvjezdica. Kako je istakla izvršna direktorica za finasije firme Vega-Mix Samra Omić-Zoletić, otvaranje hotela je posljednji u nizu poslovnih uspjeha kompanije Vega-Mix koja je počela prije 20 godina sa pet radnika da bi danas ovdje, nakon otvaranja Hotela

President, radilo oko 70 radnika. „Za uspješan rad firma je više puta nagrađivana, a za začim VEGAMIX, kao potvrdu kvalitete i izvornosti proizvoda dobitnik je 13 zlatnih medalja za kvalitet sa domaćih i stranih sajmova” rekla je direktorica Omić-Zoletić i dodaje da je „u Hotelu President zaposleno 28 radnika. Sam Hotel President započeli smo graditi prije 4 godine, uz investiciju od 5 miliona KM, od čega je 60% vlastito učešće, a ostalo su kreditna sredstva. Hotel je na izvanrednoj lokaciji, udaljen je od Živinica 5 km, a od Tuzle 10 km. Raspolaze sa 14 dvokrevetnih soba i jednim apartmanom, ima internet, klimatizaciju wellness centar, restoran sa 130 mjesta, salu za konferencije i seminare, vrhunsku kuhinju i ostale sadržaje”. Premijer Kantona Bego Gutić je čestitao porodici Omić na velikom poslovnom poduhvatu i ujedno poklonu građanima BiH. „Očekujem da ovaj poduhvat, gradnja ovako značajnog ugostiteljsko turističkog objekta, bude motiv i podstrek i drugim poduzetnicima u ostvarivanju sličnih ideja, a Vlada TK uvijek će biti podrška takvim projektima. Čestitam i načelnicima općina Živinice i Tuzla-Aljiću i Imamoviću, s obzirom da ovaj Hotel podjednako pripada i jednoj i drugoj lokalnoj zajednici”, u šali je prokomentarisao premijer Gutić obzirom da se sam hotel nalazi blizu linije koja dijeli nadležnosti ove dvije jedinice lokalne samouprave. Veliki broj posjetilaca bio je oduševljen ovim savremenim ugostiteljsko turističkim objektom, kakav je odavno nedostajao ovom kraju.

Veliko interesovanje za usluge “Imel” doo...

Kurs knjigovodstva – početni nivo

Zbog velikog interesovanja “Imel” doo Lukavac je ponovo organizovao kurs knjigovodstva koji daje priliku svima koji su zainteresovani za knjigovodstvo da steknu praktično iskustvo. Pored teorijskog dijela kurs obuhvata i rad kroz program namijenjen za knjigovodstvo. Na taj način polaznicima se približava rad u praksi i lakše usvaja naučeno. Nakon završetka kursa i uspješnog savladavanja tematike, polaznici dobijaju diplomu/uvjerenje o završenom Kursu knjigovodstva. Kako je istaknuto u firmi, kurs je počeo 31. maja a završava 1. avgusta. Na 36 časova koji će biti održani dva puta sedmično u ukupno 9 sedmica, biće održano sedam modula:

Uvod u knjigovodstvo i upoznavanje sa bilansima; PDV evidencije (KUF, KIF, PPDV, DPDV); Sredstva preduzeća (stalna sredstva i sitan inventar); Robno-materijalni tokovi (maloprodaja i veleprodaja); Novčani tokovi (banke i blagajne); Obračun plaća; Računovodstvo proizvodnje.

Podrška realizaciji „Reformskog paketa“ u okviru Projekta zapošljavanja mladih Potpisan ugovor o zakupu poslovnih prostorija

Predstavnici JU Službe za zapošljavanje TK Tuzla, njemačke konsultantske kuće GOPA i Grada Tuzla, su potpisali Ugovor o zakupu poslovnih prostorija, u kojima će Biro za zapošljavanje Tuzla organizovati primjenu novih procedura rada. Potpisivanjem ovog Ugovora stvorene su mogućnosti za realizaciju „Reformskog paketa“ koji Služba za zapošljavanje realizuje od septembra 2015. godine uz podršku Vlade Švicarske, a u okviru Projekta zapošljavanja mladih (YEP). Cilj reforme jeste efikasnije i kvalitetnije pružanje usluga korisnicima Službe, nezaposlenim licima i poslodavcima kroz razdvajanje administrativnih od savjetodavnih usluga, te uvođenje individualnih i grupnih savjetovanja (Klub za traženje posla) nezaposlenih lica. Kako bi Služba pružala ove usluge potrebno je prilagoditi infrastrukturu novim metodama rada, a to podrazumijeva izgradnju moderne šalter sale, info zone, sale za grupna savjetovanja, kao i razvoj ljudskih kapaciteta. U okviru reformskog procesa do sada su pokrenuta četiri kluba za traženje posla, koji će u narednom periodu krenuti sa primjenom novih procedura rada.

Predstavljene novosti iz firm "Pivara" dd Tuzla

Nove investicije i internacionalna nagrada za kvalitet

Priznanje "Internacionalni trofej za kvalitet" u organizaciji asocijacije Globals Trade Leaders Club iz Madrida

U firmi "Pivara" dd Tuzla održana je press konferencija povodom dobijanja internacionalnog priznanje pod nazivom „Internacionalni trofej za kvalitet“, u organizaciji asocijacije Globals Trade Leaders Club iz Madrida. Svečana ceremonija dodjele održana je u Parizu, a značaj ove nagrade potvrdilo je prisustvo delegacija brojnih zemalja, među kojima i ambasadora Bosne i Hercegovine u Francuskoj, gospodina Ivana Orlića. Priznanje je u ime Pivare Tuzla primio direktor Fahrudin Salihović. Ova nagrada samo je dodatni pokazatelj kvaliteta proizvoda koje proizvodi Pivara Tuzla, a pored toga znatno će doprinjeti još većem plasmanu proizvoda Pivare Tuzla na nova tržišta van Bosne i Hercegovine. Globals Trade Leaders Club je inače asocijacija koja okuplja preko 7500 poduzetnika iz svih zemalja svijeta. Svake godine ova asocijacija organizuje dodjelu priznanja za kompanije iz različitih oblasti. Od ovogodišnjih dobitnika priznanja Pivara Tuzla je jedina iz oblasti proizvodnje piva. Postoji više pokazatelja na osnovu kojih ova asocijacija vrši selekciju i odabir kompanija, od kojih su najznačajniji kvalitet proizvoda i zadovoljstvo kupaca. Podatke o kompanijama i njihovim uslugama i proizvodima ova asocijacija prikuplja kroz susrete privrednika, putem konsultantskih agencija, medija, sajmova, privrednih komora, ambasada, itd., a prikupljene podatke prije donošenja konačne odluke analizira Odbor za izbor. Kao što je ranije najavljeno Pivara d.d. Tuzla je i u ovoj godini nastavila sa investiranjem u proces proizvodnje i infrastrukturne radove u krugu firme. Od planirana dva i pol miliona KM investicija za cijelu godinu, u prva četiri mjeseca investirano je oko 500.000 KM. Uređenjem padine brda Gradina na sjevernoj strani Pivare spriječena je daljnja erozija zemljišta, čime se direktno utiče na poboljšanje sigurnosti i izgleda krajolika.

Nakon izvršene sanacije padine na ovom prostoru je stvoren dodatni prostor na kojem je započeta investicija izgradnje postrojenja za predtretman otpadnih voda Pivare prije ispuštanja u kanalizacioni sistem. Pokretanjem ove investicije ispunjavaju se obaveze propisane okolinskom i vodnom dozvolom, čime Pivara dokazuje da je društveno odgovorna firma. Pored navedenog pokrenute su i investicije za unapređenje tehnološkog procesa i za izgradnju magacinskog prostora za smještaj ambalaže. Investicija vezana za unapređenja u tehnološkom postupku omogućava uspješnije održavanje kvaliteta proizvoda, kao i proizvodnju novih proizvoda. U nagradnoj SMS igri koja je počela 20. marta i trajati će

do 20. avgusta, već su obavljena dva izvlačenja dobitnika i ovo je do sada jedna od nagradnih igara sa najvećim odzivom potrošača, što dodatno potvrđuje da su kupci prepoznali kvalitet naših proizvoda - saopšteno je na druženju s predstavnicima sredstava informisanja.

Dobit u prošloj godini 1,6 miliona KM

Pivara Tuzla je u 2015. godini poslovala sa neto dobiti od 1,6 miliona KM, nakon što je godinu ranije zabilježila gubitak od 1,1 miliona KM, izvještava Indikator.ba na osnovu finansijskog izvještaja kompanije objavljenog na Sarajevskoj berzi. Pivara Tuzla je povećala poslovne prihode 23,58 mil. KM nakon 20,17 mil. KM ostvarenih godinu ranije, a što je rezultat povećane prodaje. Poslovni rashodi bili su 18,99 mil. KM i smanjeni su u odnosu na godinu ranije kada su iznosili 19,45 mil. KM. Dobit od poslovnih aktivnosti narasla je je 4,58 mil. KM u odnosu na 726 hiljada KM ostvarenih godinu ranije. Kompanija je imala prošle godine imala gubitak od finansijskih aktivnosti od 2,14 mil. KM (1,53 mil. KM u 2014. godini) uglavnom zbog rashoda kamata. Pivara Tuzla zapošljava 221 radnika, a njeni najveći vlasnici su ZIF Naprijed 24,99%, Sarajevska pivara 18,88% i ZIF BIG Investiciona grupa sa 11,15%.

Okončana višemjesečna pauza...

Međunarodni Tuzlanski aerodrom ispratio prvi kargo let

Pauza zbog afere sa izvozom mesa – Veliki značaj uspostavljanja kargo saobraćaja - 60 do 70 operacija od 2. juna do 30. novembra ove godine – moguća nova zapošljavanja

Prvi avion sa blizu 63 tone namirnica animalnog porijekla je početkom juna sa Međunarodnog aerodroma Tuzla poletio za Tursku. Ovim činom zvanično je uspostavljen dugoočekivani kargo saobraćaj sa ovog aerodroma. Ovo je prva isporuka mesa iz BiH za tursko tržište nakon višemjesečne pauze zbog afere sa izvozom mesa koje nije porijeklom iz BiH. Interesovanje za izvoz namirnica životinjskog porijekla iz Tuzlanskog kantona već postoji, a uspostava kargo saobraćaja od velikog je značaja za privredu ovog kraja, ali i države u cijelosti, piše klix.ba. Uvođenjem ove vrste saobraćaja, pored širenja tržišta, postiže se i vremenski brža realizacija transporta mesa. Ovo doprinosi značajnom smanjenju troškova te povećanju dobiti privrednika prije svega sa područja najmnogoljudnijeg kantona u Federaciji BiH. Direktor Međunarodnog aerodroma Tuzla Rifet Karasalihović za klix.ba kaže da je današnji čin kruna značajnih napora koji su u proteklih šest mjeseci uloženi s ciljem uspostavljanja kargo operacija sa ovog aerodroma. **“Uspostavljanje kargo letova sa našeg aerodroma od velikog je značaja, s obzirom da se ovim činom Međunarodni aerodrom Tuzla etablira kao aerodromski operator u BiH za kargo operacije. Od svega ovoga očekujemo veliki finansijski dobitak, tako da smo sve naše aktivnosti u proteklih šest mjeseci usmjerili na uspostavljanje kargo operacija. Mislim da će to biti jako značajno i za privredne subjekte koji će koristiti naš aerodrom za kargo operacije”**, ističe za klix.ba Karasalihović. Tuzlanski aerodrom osigurao je i posebnu platformu putem koje će se vršiti kargo operacije, a teretni saobraćaj razdvojen je od putničkog. Za prevoz namirnica animalnog porijekla zadužena je aviokompanija Turkish Airlines-Cargo sa kojom je menadžment tuzlanskog aerodroma potpisao ugovor. **“Oni će operirati sa avionom Airbus 330, a mi smo već izvršili nabavku opreme kako bi adekvatno mogli prihvatiti taj avion. Kada je u pitanju broj operacija, mi trenutno raspolazemo informacijom da je riječ o 60 do 70 operacija od 2. juna do 30. novembra ove godine”**, dodaje Karasalihović.

Međunarodni aerodrom Tuzla prošle godine dobio je dozvolu od Komisije za integrirano upravljanje granicama BiH za kargo saobraćaj, a uspostavljanjem ove operacije stvorila se potreba i za dodatnim objektom koji će u naredne dvije godine Uprava za indirektno oporezivanje (UIO) BiH izgraditi na ovom aerodromu. U ovom objektu, u čiju će izgradnju biti uloženo oko dva miliona KM, bit će smješteni uposlenici UIO BiH, državne granične službe i sve potrebne inspekcije koje su dužne pratiti izvoz robe animalnog porijekla.

“Sve aktivnosti su u toku i mislim da će u narednih mjesec do dva početi radovi na izgradnji jednog takvog objekta veličine blizu 950 metara kvadratnih”, otkriva Karasalihović. Na ovom aerodromu prošle godine uposleno je 108 novih radnika koji su,

prema Karasalihovićevim riječima, sposobni odgovoriti potrebama kargo operacija. **“U ovom trenutku nismo sigurni da će nam biti potreban veći broj uposlenika, međutim ukoliko bi se ipak ukazala potreba mi ćemo najvjerovatnije krenuti sa dodatnim upošljavanjem”**, nastavlja Karasalihović. Na kraju poručuje da je cilj menadžmenta ovog aerodroma povoljnim cijenama privući što veći broj aviokompanija koje će operirati sa Međunarodnog aerodroma Tuzla.

Novosti iz Fabrike deterdženata “Dita” Tuzla...

NEMA KUPACA ZA TUZLANSKU DITU

Na javnoj prodaji tuzlanske Dite niko se od kupaca nije pojavio, te će u narednom periodu Odbor povjerilaca odlučiti o novom datumu za narednu javnu licitaciju ovog preduzeća, pisala je Federalna.ba. Podsjećamo da je Dita u stečaju procijenjena na 17 miliona maraka, a u sklopu imovine se nude i okolna zemljišta sa građevinskim objektima. Trenutno se odvija proces proizvodnje praškastog i tečnog deterdženta, te je u proizvodnom pogonu angažovano oko 70 radnika.

OBEZVREĐIVANJE FABRIKE ZA PRODAJU: KAO KUPCI DITE SPOMINJU SE “BINGO” I “VIOLETA”

Cijena na koju je procijenjena fabrika deterdženata Dita iz Tuzle iznosi nepunih devet miliona eura. Krajnji rok prodaje Dite je istekao 6. juna. Dita je već išla dva puta na tender, ali nije bilo zainteresiranih. Uoči vikenda Dita je opet bila ponuđena na prodaju, po treći put, ali se opet niko nije javio, piše Patria. Emina Busuladžić, vođa Sindikata i stvarni vođa radnika Dite kaže da su prva dva pokušaja prodaje potpuno obezvrijedila Ditu, pa su radnici odbili da ispod cijene prodaju svoju fabriku. Smatraju da su se do sada javljali mešetari i prevaranti. Radnici već imaju pogubno iskustvo sa prodajom Dite, pa su sumnje opravdane. Dita jednostavno vrijedi više. Pokazala je to stabiliziranjem na tržištu, gdje je ponudila izvrsne i zdrave proizvode. Ljudi i dalje uporno kupuju Dite deterdžente za rublje zbog očiglednog kvaliteta. Emina Busuladžić ističe da su najveći kapital Dite radnici i inženjeri koji odlično znaju ovaj posao. To što se do sada nije niko javio kao ozbiljan kupac, nažalost pokazuje da je opet na sceni pokušaj da se Dita dobije na prevaru i za male pare. Radnici smatraju da se opet nešto podlo iza brda valja protiv tvornice i to uz već viđeno aminovanje vlasti. Oni će se i dalje opirati, ali i priznaju da su na kraju snaga. Radnici uveliko govore da se kao eventualni kupci iza brda valjaju „Bingo“ iz Tuzle i „Violeta“ iz Gruda.

DITA POKRENULA LINIJU ZA PROIZVODNJU OMEKŠIVAČA

Tuzlanska fabrika deterdženata Dita pokrenula je liniju za proizvodnju omeškivača za rublje. Radnici i sindikat tvrde da je Dita ovim kompletirala proizvodnju i postigla prijeratni proizvodni potencijal, pisao je Indikator.ba. Ipak, umjesto optimizma u Diti prevladava zabrinutost za budućnost fabrike. Tuzlansko preduzeće duguje povjericima više od 30 miliona KM, a procijenjena vrijednost fabrike je 17 miliona KM. Sindikat strahuje da bi nakon neuspjele prodaje Dite metodom javnog nadmetanja u narednom pokušaju metodom neposredne pogodbe cijena za fabriku mogla biti znatno niža.

CIJENA FABRIKE ‘DITA’ SE NEĆE SNIŽAVATI

Nakon što ni drugo nadmetanje za prodaju Fabrike deterdženata “Dita” Tuzla nije uspjelo jer se niko nije javio, Odbor stečajnih povjerilaca zaključio je da je prodaja neuspješno završena ali i da se cijena “Dite” neće snižavati. Cilj Odbora povjerilaca jeste da pronađe kupca koji će nastaviti poslovanje u “Diti”, ne prekidati kontinuitet proizvodnje, ali i omogućiti radnicima da im se uveže radni staž, objavila je Akta.ba. Radnici Fabrike deterdženata “Dita “Tuzla” su prije godinu dana pokrenuli proizvodnju, te danas godinu dana poslije uspješno posluju. Svakom radniku redovno se isplaćuju mjesečne plate, a asortiman proizvoda polako se širi. Kada je riječ o prodaji, naredni oglas za nadmetanje bit će produžen do kraja avgusta.

Izvoze i zapošljavaju nove radnike...

Intral bh digao tuzlansku Aidu na noge

Alija Šehović, direktor Intrala za portal akta.ba

Zahvaljujući kompaniji Intral BH ponovo je vraćena u život Fabrika obuće Aida u Tuzli. Naime, ova kompanija je unajmila objekte Aide, prostor za skladištenje i proizvodnju od 5.300 metara kvadratnih, te ujedno zaposlila dio radnika koji danas izrađuju obuću koja se 100 posto izvozi van granica Bosne i Hercegovine. Kupci iz Evropske unije – Slovenije, Austrije, Njemačke, Italije i Francuske.

Od Evrope do Amerike

Osim navedenih zemalja, obuća iz tuzlanske fabrike putem komercijalne službe njihovih poslovnih partnera, pronalazi kupce u Južnoj Americi, Centralnoj Americi, Bliskom Istoku, ali i širom Evropske unije. Cipele se proizvode u potpunosti u Bosni i Hercegovini i pod etiketom Made in BiH plasiraju se na navedena tržišta. **“Intral BH radi kompletnu proizvođačku deklaraciju, koja uključuje sve od bar koda a često i do maloprodajne cijene”**, kaže Alija Šehović, direktor Intrala, vraćajući se na početak priče kada su postali strateški partner Fabrike obuće Aida i premjestili znatan dio svog proizvodnog pogona iz Lukavca u Tuzlu. U sanaciju pogona kaže uložili su oko milion maraka, te počeli zapošljavanje radnika koji su bili neophodni za nastavak trenda poslovanja i povećanja poslovnih aktivnosti. “Uspjeli smo zaposliti dio radnika koji su poslani na Zavod za zapošljavanje iz F.O. Aide. Oni su se uklopili u naš sistem rada”, kaže Šehović, navodeći kako je u kratkom vremenskom periodu u planu zapošljavanje novih 40-60 radnika a pretpostavka je da ćemo zapisliti i dio radnika iz prijeratnog giganta tekstilnog kombinata d.d. Borac Banovići.

“Najteži dio je na tržištu rada pronaći usko specijalizovane radnike koji su jako deficitarni kadar. Zbog toga smo i pokrenuli zajednički projekat sa USAID-om (SIDA – GOLD), SMŠ iz Tuzle i Gradskom upravom Tuzle upis odjeljenja u SMŠ Tuzla a uz školovanje obavljanje stručne prakse u Intralu BH. Istovremeno radimo na proširenju kapaciteta i nabavku opreme i osnovnih sredstva za rad. U narednih mjesec dana planiramo oformiti još dvije proizvodne linije za šivanje a nedavno smo završili montiranje dodatne trake montaže”, ističe Šehović.

Zapošljavanje

Proizvodnjom u F.O. Aida i preseljenjem iz Lukavca u Tuzlu, Intral BH je prestao sa poslovnim aktivnostima u profitnoj grani autoindustrije. Međutim to nije bitno uticalo na poslovanje. Nastavili su pozitivan trend poslovanja.

“Kroz poslovne aktivnosti u zadnje dvije godine smo uspjeli da privučemo stranog investitora koji je lider u proizvodnji auto presvlaka i proizvodnje kože, odnosno internacionalnu korporaciju Boxmark koja je ušla na tržište BiH i preuzela 250 radnika razvijenih i odškoloranih od Intrala. Kupili su od nas proizvodnu halu u Lukavcu, preuzeli opremu i nastavili sa trendom širenja. To je kompanija koja će ubrzo zaposliti novih 150 do 200 radnika, a cilj je do kraja godine zaposle i nove radnike. Ako se uzme u obzir da je Intral BH zaposlio novih 40

radnika i da planira ubrzo uposliti novih 70 a do kraja godine i dodatnih 30 radnika, to u zbiru ova dva preduzeća iznosi okvirno 500 novih radnika”, ističe Šehović. Intral je nastavio sa trendom širenja kada je u pitanju core biznis obuće. Cilj je do kraja godine imati 400 proizvodnih radnika. “Imamo relativno mlad proizvodni kadar, a uz pomoć USAID-a i Zavoda za zapošljavanje smo uspjeli da putem neformalnog školovanja odškolorujemo dio radnika. Prije razdvajanja kompanija starosna granica je bila 27 godina, trenutno je u Intralu starosna granica 30 godina”, navodi Šehović.

Podrška razvoju poljoprivrednog sektora u BiH...

Ozvaničeno pokretanje projekta „FARMA II“

Treninzi, stručna osposobljavanja, tehnička pomoć - subvencije farmerima u iznosu od 3,5 miliona dolara - maksimalno 50.000 dolara po farmeru

U Veterinarskom zavodu TK je ozvaničeno pokretanje „Farma II“, novog petogodišnjeg projekta vrijednog 16,3 miliona dolara kojeg zajednički finansiraju USAID i Švedska, a čiji je cilj podrška razvoju poljoprivrednog sektora u BiH. JU Vet zavod 07 06 2016S tim u vezi danas su za farmere, proizvođače mlijeka sa područja našeg kantona, organizovane radionice na temu „Kako proizvesti i poboljšati kvalitet mlijeka kroz ishranu životinja i kako unaprijediti reprodukciju kroz visoko kvalitetan genetski materijal“.

Stručnjaci iz američkog ministarstva poljoprivrede iz oblasti stočarstva i žitarica pod pokroviteljstvom Švedske i USAID-a, a u saradnji sa Veterinarskim zavodom TK na ovaj su način ukazali na moguće pravce daljeg razvoja stočarstva i proizvodnje mlijeka u BiH, jer kako su istakli, u oblasti poljoprivrede generator razvoja je stočarstvo, a u okviru stočarstva reprodukcija zauzima najznačajnije mjesto. Projekat „Farma II“ započeo je početkom ove godine i trajat će do 2020., a planirano je da se u tih pet godina farmeri u BiH stimulišu u proizvodnji sa oko 16 miliona KM. Farmerima će novac biti na raspolaganju nakon prijave učešća u projektu. **„Projekat će se baviti treninzima, odnosno stručnim osposobljavanjem i tehničkom pomoći, ali u okviru ovih sredstava omogućena su i sredstva za grantove odnosno subvencije farmerima u iznosu od 3,5 miliona dolara. Pored toga bit će i raznih drugih aktivnosti koje su sve usmjerene na poboljšavanje proizvodnje. Najveći iznos koji mi gledamo kao mogućnost subvencioniranja je 50.000 dolara po farmeru“**, rekao je Jamer Gordon Herne, direktor FARMA II projekta. **„Za sve one koji se hoće baviti primarnom poljoprivrednom proizvodnjom, odnosno proizvodnjom mlijeka, a i u drugim segmentima, znači evo prilike da se dijelom sigurno mogu nasloniti i na ovakve projekte“**, istakao je direktor Veterinarskog zavoda Senad Hamzić.

Prije same radionice, Veterinarski zavod su posjetili i premijer Tuzlanskog kantona Bego Gutić i ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Abdulah Zukić. Na sastanku sa direktorom Zavoda, a kojem su prisustvovali i današnji predavači, te prvi sekretar američke ambasade u BiH Christine Sloop istaknuto je da je veoma važno raditi na profesionalizaciji poljoprivrednika i poljoprivredne proizvodnje. **„Američka ambasada vrlo je zainteresovana za dalji razvoj ove grane u Bosni Hercegovini“**, istakla je Sloop i dodala da su današnja predavanja upravo pokazatelj tok odnosa. **„Mi nismo ovdje da kažemo kako treba da radite ono što mi radimo, već da vam prezentujemo informacije, a vi sami možete odlučiti da li će vam koristiti. Kakve genetske materijale**

za reprodukciju možete uvesti, kako doći do proizvodnje više mlijeka. To ovisi o vama i vašim sposobnostima“, rekao je Dr. Martin Sieber, predstavnik Američke organizacije za promociju izvoza reprodukcionog materijala u stočarstvu. Trud naših farmera već se primijeti kazao je resorni ministar Zukić. **„Drago nam je da u posljednje vrijeme imamo veliki procent mlijeka koje je iz nekategorisane prešlo u ekstra klasu, tako da danas možemo reći da na području Tuzlanskog kantona imamo oko 80% mlijeka ekstra ili prve klase“** rekao je ministar Zukić. U proteklih 13 godina, USAID je investirao više od 40 miliona dolara u sektor poljoprivrede u BiH., a u zadnjih pet godina putem projekta Farma podržali su 580 organizacija. U narednom petogodišnjem periodu, implementacijom Farme II, nastojat će ojačati poljoprivredni sektor i pomoći BiH da krene brže u pravcu potencijalnog članstva u EU.

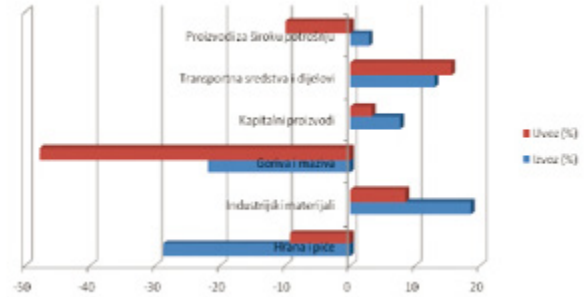
Privredna kretanja u Tuzlanskom Kantonu u periodu I-III 2016.

U prvom kvartalu 2016. godine, ostvaren je rast obima industrijske proizvodnje u odnosu na isti period 2015. godine u vrijednosti od 6%. Prema glavnim industrijskim grupacijama, rast od 13,8% je ostvaren u proizvodnji intermedijarnih proizvoda i trajnih proizvoda za široku potrošnju, 4,4% kod kapitalnih proizvoda, 4,3% netrajni proizvodi za široku potrošnju i 4% u proizvodnji energije.

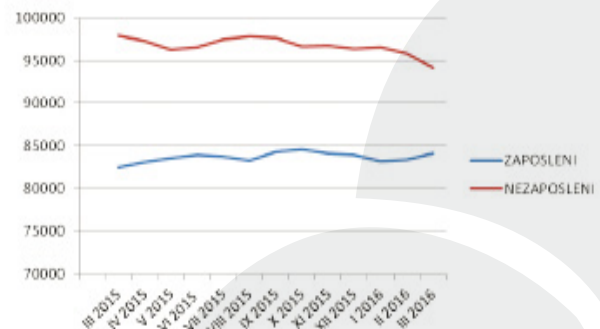
Industrijska proizvodnja I-III 2016/ I-III 2015 (%)

U prvom kvartalu 2016. godine iz Tuzlanskog kantona ukupno je izvezeno proizvoda u vrijednosti od 307.428.000 KM što je u odnosu na isti period 2015. godine rast od 3,91%. U isto vrijeme je došlo do pada uvoza od 1,40%, te je uvezeno roba u vrijednosti od 310.665.000 KM. Pokrivenost uvoza izvozom je 98,96%, a u istom periodu prošle godine je bila 93,90%. Vanjskotrgovinski deficit je 3.237.000 KM. U odnosu na I kvartal 2015. godine, došlo je do rasta izvoza industrijskih materijala za 18,6%, transportnih sredstava 13%, kapitalnih proizvoda 7,7 i proizvoda za široku potrošnju 2,9%, dok je došlo do pada izvoza goriva i maziva 21,9% i hrane i pića od 28,8%. Rast uvoza u odnosu na I kvartal 2015. godine je kod uvoza transportnih sredstava 15,6%, industrijskih materijala 8,5% i kapitalnih proizvoda 3,3% dok je došlo do pada uvoza goriva i maziva 47,8%, proizvoda za široku potrošnju 10%, i hrane i pića 9,3%. Najznačajniji vanjskotrgovinski partneri Tuzlanskog kantona su Njemačka, Slovenija, Italija, Hrvatska i Austrija.

Prema podacima Federalnog zavoda za zapošljavanje, u martu 2016. godine u Tuzlanskom kantonu je bilo zaposleno ukupno 84.092 osobe. U odnosu na prosjek 2015. godine broj zaposlenih veći je za 0,8%. Prerađivačka industrija i trgovina zapošljavaju najviše osoba. U martu 2016. godine je registrovano 94.146 nezaposlenih osoba. Prema stručnoj spremi, najviše je KV i NKV radnika, a slijede osobe sa srednjom stručnom spremom.

	Zaposlenost (III 2016)	Nezaposlenost (III 2016)	Prosječna plaća (III 2016)
UKUPNO	84.092	94.142	752
Banovići	5.191	5.308	846
Čelić	962	2.658	621
Doboj-Istok	1.726	2.410	536
Gračanica	9.413	9.005	539
Gradačac	7.390	7.365	575
Kalesija	3.704	8.518	633
Kladanj	2.003	2.714	647
Lukavac	8.078	10.282	789
Sapna	602	2.451	787
Srebrenik	5.101	8.610	632
Teočak	427	1.749	794
Tuzla	30.681	19.772	887
Živinice	8.814	13.304	736

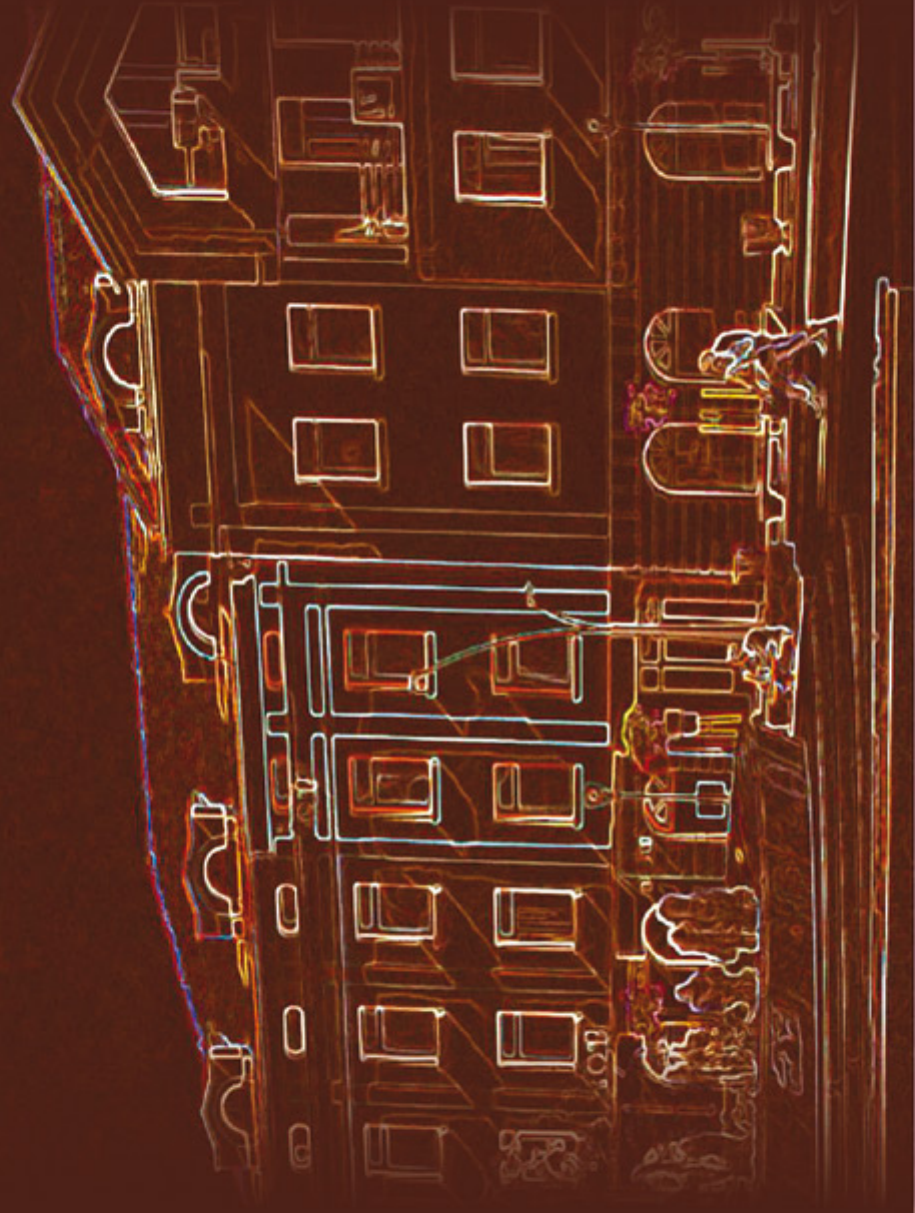

Prosječna neto plata u Tuzlanskom kantonu u martu je iznosila 752,00 KM što je ispod prosjeka Federacije BiH. U odnosu na kantonalni prosjek iz 2015. godine, neto plaća je veća za 2,6%. Najviše prosječne neto plate u Tuzlanskom kantonu su u sektoru proizvodnje i opskrbe el.energijom, dok su najniže prosječne neto plate u građevinarstvu.

STRUČNA SLUŽBA KOMORE

THE CHAMBER OF ECONOMY OF TUZLA CANTON

TUZLA CANTON

Your Business Partner

